

Gemeenteraadsverkiezingen
2006
Omnibusonderzoek

Bestuursondersteuning
Afdeling Onderzoek & Statistiek

Bestuursondersteuning
Afdeling Onderzoek & Statistiek

Gemeenteraadsverkiezingen 2006

Annex uitslagen gemeenteraadsverkiezingen 2006

Omnibusonderzoek 2006

Onderzoekskader	Omnibusonderzoek 2006
Opdrachtgever	Griffie (Sacha Zuiderduin), sector PuZa (Martijn Dekker)
Uitvoering	Gemeente Alkmaar, Afd. Onderzoek en Statistiek (Jaap van Rossum)
Publicatiedatum	september 2006

Inhoud

SAMENVATTING.....	5
INLEIDING.....	7
STEMMEN IN EEN WILLEKEURIG STEMBUREAU.....	9
Bekendheid met het experiment stemmen in een willekeurig stembureau	9
Informatiebronnen over het experiment	11
STEMGEDRAG.....	15
Opkomst.....	15
Machtigingen.....	17
Redenen om niet te stemmen.....	18
Bezochte stembureaus.....	21
Motief keuze stembureau	22
Partijkeuze	24
Voorkeur voor lijsttrekker of andere kandidaat op de lijst	27
Motief keuze partij/kandidaat	30
VERKIEZINGSINFORMATIE	33
Informatiebronnen partijkeuze	33
Ontbrekende informatie.....	36
STEMBUREAULOCATIES.....	39
Ontbrekende stembureau locaties.....	39
BIJLAGE 1 VRAGENBLOK IN DE OMNIBUSENQUÊTE 2006	41
BIJLAGE 2 VERKIEZINGSUITSLAG.....	45

Samenvatting

Deze rapportage heeft o.m. als onderwerp de bekendheid met het experiment “stemmen in een willekeurig stembureau”. Was men op de hoogte van dit experiment dat tijdens de gemeenteraadsverkiezingen 2006 in Alkmaar heeft plaatsgevonden? Daarnaast komt een aantal aspecten aan de orde van het stemgedrag van de Alkmaarse kiesgerechtigden, de wijze waarop zij zich hebben geïnformeerd over de politieke partijen en de plaatsen in Alkmaar waar men een stembureau heeft gemist. Deze onderwerpen zijn opgenomen in het omnibusonderzoek dat jaarlijks in Alkmaar wordt gehouden.

Stemmen in een willekeurig stembureau

Ruim een derde van de kiesgerechtigde Alkmaarders was vóór de verkiezingsdag op de hoogte van het experiment “stemmen in een willekeurig stembureau”. Van de mensen die hiervan op de hoogte waren, wist vier op de tien dit via de informatie hierover op de stempas. Twee andere belangrijke informatiebronnen waren de Alkmaarsche Courant en de informatiepagina's in de Alkmaarse Stadskrant. De informatie op de thuis bezorgde kandidatenlijst en de speciale eveneens thuis bezorgde folder werden relatief weinig als informatiebron genoemd.

Stemgedrag

Van de stemgerechtigden die een machtiging hebben gegeven (5% van alle kiesgerechtigden heeft dit gedaan), heeft bijna iedereen dit gedaan aan iemand uit het eigen stemdistrict. De drie belangrijkste redenen voor kiesgerechtigden om niet te stemmen zijn (al of niet genoemd in combinatie met elkaar): niet geïnteresseerd in de (gemeente)politiek, wist niet op welke partij men moest stemmen en had geen tijd/was op vakantie. 95% van degenen die hebben gestemd, heeft dit gedaan op het stembureau dat (als dichtstbijzijnde) vermeld stond op de stempas. 5% heeft echter van de gelegenheid gebruik gemaakt om te stemmen op een ander stembureau. De belangrijkste redenen om te stemmen op het gekozen stembureau zijn dat het gekozen stembureau dichtbij de woning is en/of vermeld stond op de stempas.

Het stemgedrag (partijkeuze), zoals de respondenten dat in de omnibusenquête (april 2006) hebben opgegeven en de werkelijke uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen komen vrij nauwkeurig met elkaar overeen. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 heeft de helft van de Alkmaarse kiesgerechtigden gestemd op een lijsttrekker. De andere helft gaf de voorkeur aan een andere kandidaat op de lijst.

Voor 30% van de kiezers geldt dat zij (bijna) altijd op dezelfde partij stemmen, ongeacht de aard van de verkiezingen. 21% stemt in ieder geval bij de *gemeenteraadsverkiezingen* altijd op dezelfde partij. In deze twee gevallen is dus sprake van een vaste aanhang van de partijen. Ruim een kwart van de kiezers geeft aan zich vooraf verdiept te hebben in de standpunten van de verschillende partijen. 20% had een bepaalde kandidaat op het oog die men deskundig achtte, terwijl één op de tien gekeken heeft hoe een bepaalde partij het de voorafgaande vier jaar heeft gedaan. Een ongeveer even groot aandeel van de kiezers heeft aangegeven bij gemeenteraadsverkiezingen graag op een lokale partij te stemmen.

Verkiezingsinformatie

Van degenen die bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen hun stem hebben uitgebracht heeft 28% zich *niet* van tevoren laten informeren over te maken keuze. Van degenen die zich wel hebben laten informeren, heeft ruim een kwart dit gedaan door artikelen, rubrieken en advertenties in de Alkmaarsche Courant en/of diverse huis-aan-huisbladen te lezen. Andere kiezers hebben zich laten informeren door folders en partijprogramma's van politieke partijen te bestuderen, door de verkiezingsrubrieken in de De Stadskrant te lezen en via radio en televisie. De kraampjes in de Langestraat, De Mare enz., de kabelkrant (“A9”), de verkiezingsmarkt en de verkiezingsbijeenkomsten zijn weinig geraadpleegd.

Ongeveer één op de tien Alkmaarders heeft iets gemist in de informatieverstrekking naar aanloop van de gemeenteraadsverkiezingen. Men heeft te weinig informatie gekregen van de politieke partijen, bijvoorbeeld in de vorm van folders in de brievenbus. Daarnaast heeft men niet alleen een Alkmaarse versie van de “Stemwijzer.nl” node gemist, maar ook een duidelijk vergelijkend overzicht van de verschillende standpunten van de politieke partijen.

Stembureaulocaties

Niet meer dan 1% van alle kiesgerechtigde Alkmaarders heeft ergens in de stad een stembureau gemist, dat voor hem of haar erg geschikt zou zijn.

In de rapportage zijn van de meeste hierboven beschreven onderwerpen uitsplitsingen gemaakt naar een aantal persoonskenmerken, zoals leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, culturele achtergrond, woonwijk en, afhankelijk van het onderwerp, ook naar enkele andere variabelen. Dit heeft interessante informatie opgeleverd die nuttig gebruikt kan worden bij de eerstvolgende gemeenteraadsverkiezingen in 2010. Een deel van de informatie heeft een meer algemene waarde en kan ook gebruikt worden bij andere publiekscampagnes van de gemeente.

Voor deze samenvatting voert het echter te ver om op al deze uitsplitsingen in te gaan. Verwezen wordt naar de rapportage zelf.

In bijlage 2 zijn de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen 2006 opgenomen.

Inleiding

In 2006 nam de gemeente Alkmaar deel aan het experiment “stemmen in een willekeurig stembureau”. Dit betekende dat tijdens de gemeenteraadsverkiezingen op 7 maart 2006 de kiesgerechtigden in Alkmaar konden stemmen in een stembureau naar eigen keuze. Het omnibusonderzoek dat ongeveer een maand later is gehouden bood de unieke mogelijkheid te evalueren in hoeverre de Alkmaarse burger van dit experiment op de hoogte was en in welke mate men van de nieuwe mogelijkheden daadwerkelijk gebruik heeft gemaakt. Daarnaast wenste de Griffie van de Alkmaarse gemeenteraad informatie over het stemgedrag van de Alkmaarse kiezer en over enkele aanverwante onderwerpen. De Griffie wil bijvoorbeeld antwoorden op vragen als op welke partij heeft men gestemd en waarom, heeft men gekozen voor de lijsttrekker of juist voor een andere kandidaat op de lijst, hoe heeft men zich laten informeren, wat vindt men van de informatieverstrekking over de politieke partijen voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen, waarom stemt men niet enz.

Het omnibusonderzoek, waarin aan inwoners vragen worden gesteld over een aantal verschillende onderwerpen, had een respons van 75%. Dit hoge responspercentage staat garant voor het trekken van betrouwbare conclusies. Het omnibusonderzoek vond plaats begin april 2006.

Door middel van een statistische toets (X^2) en door gebruik te maken van zgn. errorbars is steeds nagegaan of de verschillen tussen subpopulaties (bijv. mannen en vrouwen, mensen met een lage of hoge opleiding, bewoners van verschillende wijken enz.) statistisch significant zijn. Dit houdt in dat gekeken wordt of er niet een (te) grote kans bestaat dat de waargenomen verschillen tussen subpopulaties slechts op toeval berusten. Dit toeval kan ontstaan doordat de gegevens gebaseerd zijn op een steekproef.

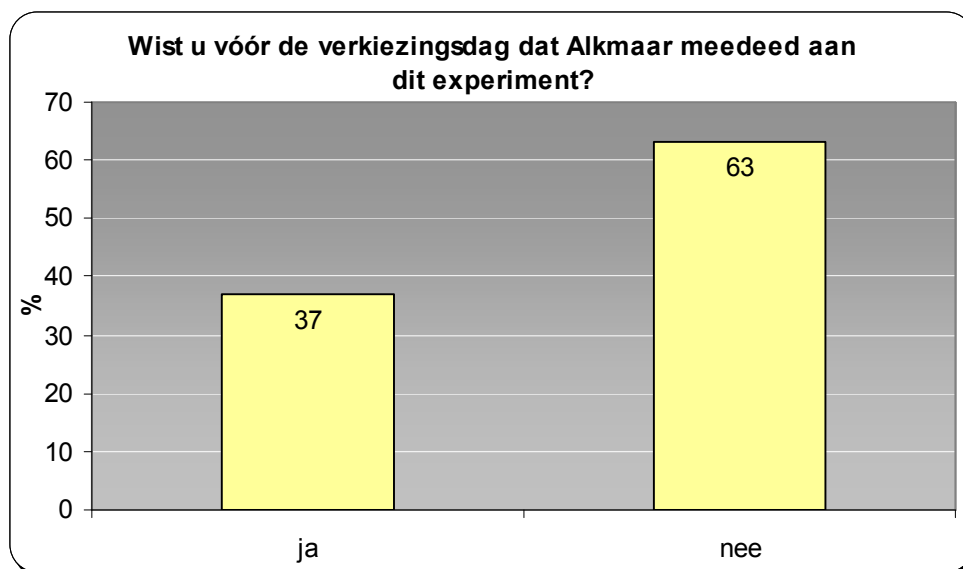
In bijlage 1 bij deze rapportage is de vragenlijst terug te vinden en in bijlage 2 de verkiezingsuitslagen per partij, totaal, uitgesplitst naar kandidaat en -nog niet eerder gepubliceerd- op wijkniveau.

Stemmen in een willekeurig stembureau

Bekendheid met het experiment stemmen in een willekeurig stembureau

Op 7 maart 2006 konden de kiesgerechtigde Alkmaarders hun stem uitbrengen voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad. Alkmaar deed mee aan een experiment waarbij men in elk willekeurig stemlokaal in Alkmaar kon stemmen.

Om aan dit experiment bekendheid te geven is een uitgebreide publiciteitscampagne opgezet. De vraag is in hoeverre deze campagne tot gevolg heeft gehad dat de kiezers van het experiment op de hoogte waren.

Ruim een derde (37%) van de kiesgerechtigde Alkmaarders (18 jaar en ouder) was vóór de verkiezingsdag op de hoogte van het experiment stemmen in een willekeurig stembureau.

Naar persoonskenmerken

Leeftijd

Zoals uit onderstaand overzicht is af te lezen waren er meer ouderen dan jongeren van het experiment op de hoogte.

		leeftijd in 6 klassen					
		18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder
		%	%	%	%	%	%
Wist u vóór de verkiezingsdag dat Alkmaar meedeed aan dit experiment?	ja	24%	28%	34%	44%	56%	52%
	nee	76%	72%	66%	56%	44%	48%
Totaal		100%	100%	100%	100%	100%	100%

Geslacht

Er zijn geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen.

Opleiding

Er zijn geen significante verschillen tussen mensen met verschillende opleidingsniveaus.

Wijk

In de wijken Zuid en West was men meer van het experiment op de hoogte dan in de wijken De Mare en Daalmeer/Koedijk. Met en tussen de overige wijken zijn de verschillen niet significant. Zie ook onderstaand overzicht.

		Wijk							
		Zuid	Oudorp	Overdie	West	Huiswrd	De Mare	Dlmr/Kdk	Centrum
		%	%	%	%	%	%	%	%
Wist u vóór de verkiezingsdag dat Alkmaar meedeed aan dit experiment?	ja	42%	38%	35%	43%	38%	30%	33%	37%
	nee	58%	62%	65%	57%	62%	70%	67%	63%
Totaal		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

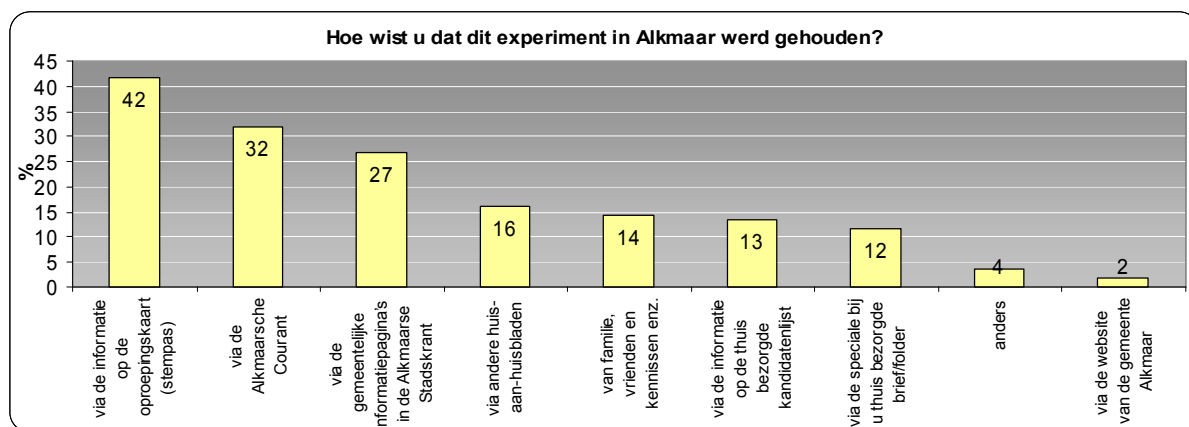
Etnische achtergrond

Er zijn geen significante verschillen tussen Nederlanders en niet-Nederlanders.

Sticker

Er zijn geen significante verschillen tussen mensen mét en mensen zonder ja/nee- of nee/nee brievenbusstickers op hun brievenbus.

Informatiebronnen over het experiment

NB De percentages sommeren tot boven 100%, omdat op deze vraag meer dan één antwoord kon worden gegeven.

Van de mensen die op de hoogte waren van het experiment “stemmen in een willekeurig stembureau”, wist 42% dit via de informatie die hierover op de stempas (voorheen oproepingskaart) stond. Dit is hiermee de meest genoemde informatiebron. Twee andere belangrijke informatie bronnen waren de Alkmaarsche Courant en de informatiepagina's in de Alkmaarse Stadskrant. De informatie op de thuis bezorgde kandidatenlijst en de speciale eveneens thuis bezorgde folder werden relatief weinig als informatiebron genoemd. Zie ook bovenstaande afbeelding.

Naar persoonskenmerken

Leeftijd

- De mate waarin men de informatie heeft vernomen via de stempas verschilt in het algemeen niet tussen de zes onderscheiden leeftijdscategorieën.
- De drie oudste leeftijdscategorieën (dus mensen ouder dan 50 jaar) hebben de informatie significant vaker uit de Alkmaarsche Courant dan de twee jongste leeftijdscategorieën (d.w.z. mensen t/m 39 jaar).
- De oudste twee leeftijdscategorieën (vanaf 60 jaar) hebben hun informatie significant vaker via de gemeentelijke informatiepagina's dan de twee jongste leeftijdscategorieën (tot en met 39 jaar).
- De jongste leeftijdscategorie (18-29 jaar) noemde opvallend vaak familie, vrienden en kennissen als informatiebron. Voor de ouderen is dit een betrekkelijk onbelangrijke informatiebron.
- Bij de overige informatiebronnen is er weinig verschil tussen de leeftijdscategorieën.

	leeftijd in 6 klassen						Totaal
	18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder	
via de gemeentelijke informatiepagina's in de Alkmaarse Stadskrant	16	19	26	27	35	35	27
via andere huis-aan-huisbladen	13	12	13	20	23	12	16
via de Alkmaarsche Courant	7	18	32	39	45	43	32
via de informatie op de oproepingskaart (stempas)	43	50	34	45	39	40	42
via de informatie op de thuis bezorgde kandidatenlijst	17	15	13	14	12	10	13
via de speciale bij u thuis bezorgde brief/folder	12	13	12	15	11	6	12
via de website van de gemeente Alkmaar	3	2	3	1	2		2
van familie, vrienden en kennissen enz.	39	15	17	10	4	7	14
anders	6	6	5	3	1	2	4
%	100	100	100	100	100	100	100

Geslacht

Er zijn geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen.

Opleiding

- Mensen met een hoog opleidingsniveau noemen vaker dan mensen met een laag opleidingsniveau de informatie op de stempas als bron.
- Mensen met een laag opleidingsniveau noemen vaker de huis-aan-huisbladen als informatiebron dan mensen met een middelbaar opleidingsniveau.
- Overigens zijn er geen significante verschillen tussen de opleidingsniveaus.

	opleidingsniveau			Totaal
	laag	midden	hoog	
via de gemeentelijke informatiepagina's in de Alkmaarse Stadskrant	28	25	26	27
via andere huis-aan-huisbladen	20	12	15	16
via de Alkmaarsche Courant	34	33	29	32
via de informatie op de oproepingskaart (stempas)	38	43	47	42
via de informatie op de thuis bezorgde kandidatenlijst	12	14	14	13
via de speciale bij u thuis bezorgde brief/folder	10	10	15	12
via de website van de gemeente Alkmaar	1	3	2	2
van familie, vrienden en kennissen enz.	14	15	14	14
anders	1	5	5	4
%	100	100	100	100

Wijk

- In Zuid worden de huis-aan-huisbladen relatief weinig als informatiebron gebruikt. In deze wijk is dit significant minder dan in de wijk Huiswaard.
- Overigens zijn er geen significante verschillen tussen de wijken.

	Wijk								Totaal
	Zuid	Oudorp	Overdie	West	Huiswrd	De Mare	Dlmr/Kdk	Centrum	
via de gemeentelijke informatiepagina's in de Alkmaarse Stadskrant	26	21	18	33	34	26	23	24	26
via andere huis-aan-huisbladen	8	16	17	14	23	19	19	14	16
via de Alkmaarsche Courant	36	38	26	38	35	24	29	25	32
via de informatie op de oproepingskaart (stempas)	39	35	42	45	38	46	42	49	42
via de informatie op de thuis bezorgde kandidatenlijst	11	10	12	15	16	13	15	13	13
via de speciale bij u thuis bezorgde brief/folder	12	13	12	12	9	14	9	13	12
via de website van de gemeente Alkmaar	1	2	1	2	3	1		4	2
van familie, vrienden en kennissen enz.	14	14	23	10	16	10	17	12	14
anders	4	4	5	3	2	3	5	2	3
%	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Etnische achtergrond

- De Alkmaarsche Courant is door mensen met een Nederlandse achtergrond vaker als informatiebron gebruikt dan door niet-Nederlanders.
- Niet-Nederlanders hebben vaker dan Nederlanders het informele circuit (familie, vrienden en kennissen) als bron genoemd.
- Overigens zijn er geen significante verschillen tussen Nederlanders en niet-Nederlanders.

	etnische achtergrond		Totaal
	Nederlands	niet-Nederlands	
via de gemeentelijke informatiepagina's in de Alkmaarse Stadskrant	27	22	27
via andere huis-aan-huisbladen	16	12	16
via de Alkmaarsche Courant	33	14	32
via de informatie op de oproepingskaart (stempas)	43	30	42
via de informatie op de thuis bezorgde kandidatenlijst	13	14	13
via de speciale bij u thuis bezorgde brief/folder	11	18	11
via de website van de gemeente Alkmaar	2	3	2
van familie, vrienden en kennissen enz.	12	40	14
anders	3	7	4
%	100	100	100

Sticker

- Mensen met een nee/nee-sticker¹ op hun brievenbus hebben de informatie vaker via de stempas dan mensen zonder sticker.
- Mensen die geen sticker of een ja/nee-sticker² op de brievenbus hebben de informatie vaker via de gemeentelijke informatiepagina's in de Stadskrant en/of via de andere huis-aan-huisbladen dan mensen met een nee/nee-sticker.
- Overigens zijn er geen significante verschillen tussen mensen mét en mensen zonder ja/nee- of nee/nee brievenbusstickers op hun brievenbus.

	Heeft u één van onderstaande stickers op de brievenbus?			Totaal
	een JA/NEE sticker	een NEE/NEE sticker	geen sticker	
via de gemeentelijke informatiepagina's in de Alkmaarse Stadskrant	25	11	28	27
via andere huis-aan-huisbladen	18	5	17	16
via de Alkmaarsche Courant	31	19	33	32
via de informatie op de oproepingskaart (stempas)	46	59	40	42
via de informatie op de thuis bezorgde kandidatenlijst	14	11	13	13
via de speciale bij u thuis bezorgde brief/folder	15	8	11	12
via de website van de gemeente Alkmaar	1	3	2	2
van familie, vrienden en kennissen enz.	8	17	15	14
anders	2	4	4	4
%	100	100	100	100

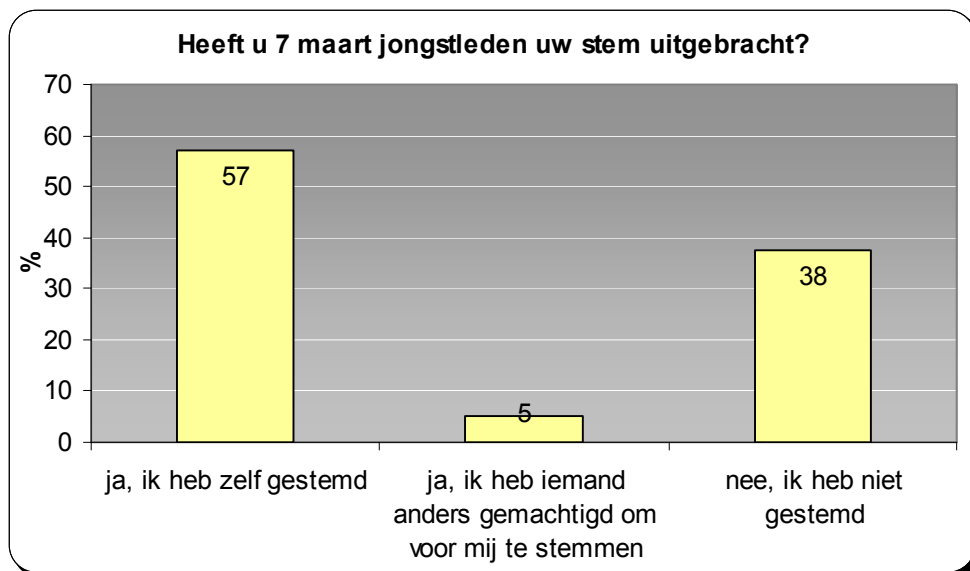
¹ De NEE/NEE-sticker weert zowel ongeadresseerd reclamedrukwerk als de huis-aan-huisbladen en wijkbladen, dus ook de Stadskrant, waarin veel informatie stond over de gemeenteraadsverkiezingen.

² De JA/NEE-sticker geeft aan dat men wél huis-aan-huis- en wijkbladen wil ontvangen, maar geen reclamedrukwerk, zoals reclamefolders en magazines.

Stemgedrag

Opkomst

Volgens het omnibusonderzoek 2006, waarvoor het veldwerk plaats vond in april 2006, heeft 57% van de Alkmaarders zelf zijn of haar stem uitgebracht en heeft daarnaast 5% iemand anders gemachtigd om dit te doen. De totale opkomst zou dus 62% zijn. In werkelijkheid bedroeg de opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen op 7 maart 2006 55%.

Naar persoonskenmerken

Leeftijd

Hoe hoger de leeftijd, hoe hoger het opkomstpercentage, zie onderstaand overzicht.

		leeftijd in 6 klassen					
		18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder
		%	%	%	%	%	%
Heeft u 7 maart jongstleden uw stem uitgebracht?	ja, ik heb zelf gestemd	38%	48%	58%	67%	73%	74%
	ja, ik heb iemand anders gemachtigd om voor mij te stemmen	7%	6%	4%	5%	2%	6%
	nee, ik heb niet gestemd	55%	46%	38%	28%	25%	20%
Totaal		100%	100%	100%	100%	100%	100%

Geslacht

Er zijn geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen.

Opleiding

Mensen met een hoog opleidingsniveau vertonen een hoger opkomstpercentage dan mensen met een laag of middelbaar opleidingsniveau. Tussen laag en middelbaar opleidingsniveau is er geen significant verschil.

		opleidingsniveau		
		laag	midden	hoog
		%	%	%
Heeft u 7 maart jongstleden uw stem uitgebracht?	ja, ik heb zelf gestemd	53%	57%	64%
	ja, ik heb iemand anders gemachtigd om voor mij te stemmen	5%	4%	6%
	nee, ik heb niet gestemd	42%	39%	30%
Totaal		100%	100%	100%

Wijk

Het opkomstpercentage in Zuid, Oudorp en Centrum ligt hoger dan in Huiswaard en Daalmeer/Koedijk. Het verschil van deze wijken met de overige wijken en het verschil tussen de overige wijken onderling is niet significant.

		Wijk							
		Zuid	Oudorp	Overdie	West	Huiswrd	De Mare	Dlmr/Kdk	Centrum
		%	%	%	%	%	%	%	%
Heeft u 7 maart jongstleden uw stem uitgebracht?	ja, ik heb zelf gestemd	60%	62%	55%	59%	53%	55%	51%	64%
	ja, ik heb iemand anders gemachtigd om voor mij te stemmen	7%	6%	5%	6%	4%	3%	5%	5%
	nee, ik heb niet gestemd	33%	32%	40%	36%	43%	42%	43%	30%
Totaal		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

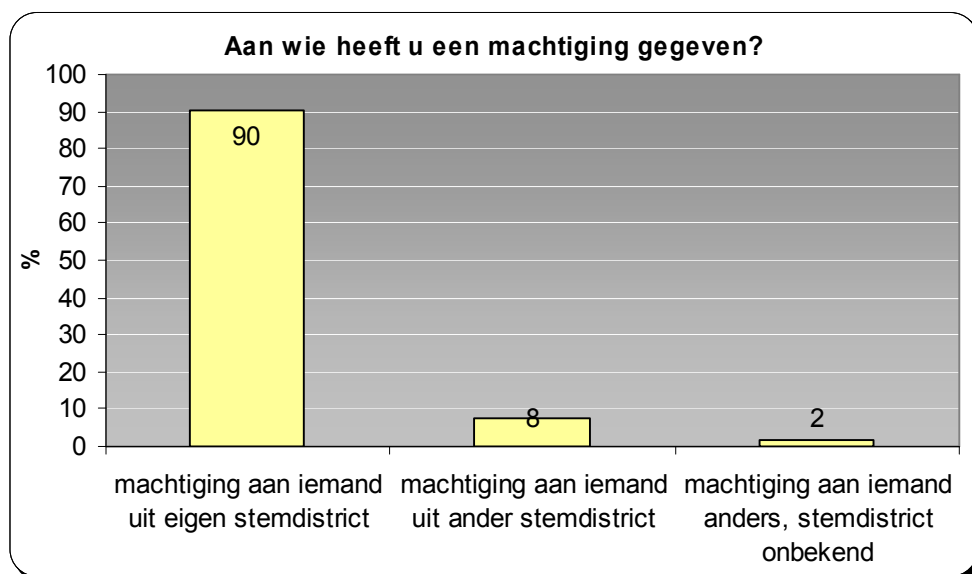
Etnische achtergrond

Het opkomstpercentage van mensen met een Nederlandse achtergrond is aanzienlijk hoger dan dat van mensen met een niet-Nederlandse achtergrond.

		etnische achtergrond	
		Nederlands	niet-Nederlands
		%	%
Heeft u 7 maart jongstleden uw stem uitgebracht?	ja, ik heb zelf gestemd	59%	37%
	ja, ik heb iemand anders gemachtigd om voor mij te stemmen	5%	5%
	nee, ik heb niet gestemd	36%	58%
Totaal		100%	100%

Machtigingen

In het bovenstaande is naar voren gekomen dat 5% van de kiesgerechtigden iemand anders heeft gemachtigd om voor hem/haar te stemmen. Van deze 5% heeft bijna iedereen (90%) een machtiging gegeven aan iemand uit het eigen stemdistrict, zie ook onderstaand overzicht.

Naar persoonskenmerken

Mede gelet op de relatief kleine omvang van de subpopulatie van mensen die een machtiging hebben gegeven, kunnen vanwege de met die kleine omvang samenhangende grote betrouwbaarheidsmarges van de uitkomsten geen conclusies worden getrokken over de mate waarin subgroepen verdeeld naar leeftijd, geslacht, etnische achtergrond, opleidingsniveau en woonwijk aan iemand anders binnen of buiten het eigen stemdistrict een machtiging hebben gegeven.

Redenen om niet te stemmen

Aan degenen die hebben aangegeven dat zij niet hebben gestemd, is gevraagd waarom zij dat niet hebben gedaan. De drie belangrijkste redenen om niet te stemmen zijn (al of niet genoemd in combinatie met elkaar):

- ik ben niet geïnteresseerd in de (gemeente)politiek
- ik wist niet op welke partij ik moest stemmen
- ik had geen tijd/was op vakantie

Zie voor de overige redenen onderstaande afbeelding.

NB De percentages sommeren tot boven 100%, omdat op deze vraag meer dan één antwoord kon worden gegeven.

Naar persoonskenmerken

Leeftijd

- Het argument “geen tijd/vakantie” komt vooral bij de jongere leeftijdscategorieën voor, bij de ouderen daarentegen veel minder.
- Opmerkelijk is dat een klein percentage (4% tot 6%) in de leeftijdscategorie 18 t/m 39 jaar in de veronderstelling verkeerd (nog?) niet stemgerechtigd te zijn. Bij de oudere leeftijdscategorieën komt dit idee nauwelijks voor.
- Het argument “vanwege gezondheidsredenen, handicap, hoge leeftijd” komt relatief zeer vaak voor bij de leeftijdscategorie 70 jaar en ouder.

	leeftijd in 6 klassen						Totaal
	18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder	
ik ben niet kiesgerechtigd	4	6	1		1	2	3
ik had geen tijd/was op vakantie	34	29	22	15	24	7	25
ik ben niet geïnteresseerd in de (gemeente)politiek	28	23	30	32	28	26	28
stemmen heeft volgens mij geen zin	14	7	15	15	19	21	13
ik wist niet op welke partij ik moest stemmen	25	30	30	29	19	21	27
vanwege gezondheidsredenen, handicap, hoge leeftijd	2	3	2	4	4		5
stembureau te ver van mijn woning						3	0
andere reden	10	12	14	15	15	7	12
%	100	100	100	100	100	100	100

Geslacht

- Het argument gebrek aan interesse in gemeentepolitiek wordt door mannen vaker genoemd dan door vrouwen.
- Bij de overige aangevoerde argumenten zijn er geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen.

	geslacht		Totaal
	man	vrouw	
ik ben niet kiesgerechtigd	2	4	3
ik had geen tijd/was op vakantie	26	25	25
ik ben niet geïnteresseerd in de (gemeente)politiek	33	22	28
stemmen heeft volgens mij geen zin	14	13	13
ik wist niet op welke partij ik moest stemmen	24	30	27
vanwege gezondheidsredenen, handicap, hoge leeftijd	4	5	5
stembureau te ver van mijn woning		0	0
andere reden	11	12	12
%	100	100	100

Opleiding

- Mensen met een hoog opleidingsniveau zijn vaker niet gaan stemmen vanwege het argument “geen tijd/vakantie” dan mensen met een lage opleiding.
- Mensen met een laag opleidingsniveau noemen juist vaker het argument “gebrek aan interesse in gemeentepolitiek” en twifelen ook vaker aan het nut van het meedoen aan verkiezingen.

	opleidingsniveau			Totaal
	laag	midden	hoog	
ik ben niet kiesgerechtigd	3	3	4	3
ik had geen tijd/was op vakantie	18	26	38	25
ik ben niet geïnteresseerd in de (gemeente)politiek	32	27	20	28
stemmen heeft volgens mij geen zin	20	10	7	13
ik wist niet op welke partij ik moest stemmen	24	29	28	27
vanwege gezondheidsredenen, handicap, hoge leeftijd	8	3	1	5
stembureau te ver van mijn woning	0			0
andere reden	10	12	15	12
%	100	100	100	100

Wijk

Er zijn geen significante verschillen tussen de 8 Alkmaarse wijken.

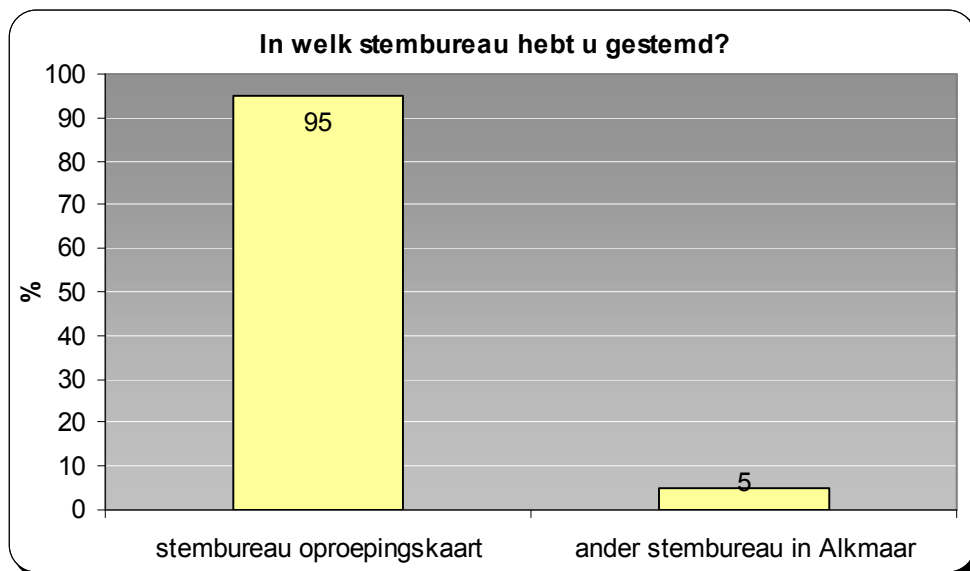
Etnische achtergrond

- Mensen met een Nederlandse achtergrond stemmen vaker niet omdat zij niet geïnteresseerd zijn in gemeentepolitiek.
- Mensen met een niet-Nederlandse achtergrond stellen vaak dat zij niet kiesgerechtigd zijn.
- Bij de overige argumenten om niet te gaan stemmen zijn er geen significante verschillen tussen Nederlanders en niet-Nederlanders.

	etnische achtergrond		Totaal
	Nederlands	niet-Nederlands	
ik ben niet kiesgerechtigd	1	19	3
ik had geen tijd/was op vakantie	26	19	26
ik ben niet geïnteresseerd in de (gemeente)politiek	29	17	28
stemmen heeft volgens mij geen zin	14	10	13
ik wist niet op welke partij ik moest stemmen	27	25	27
vanwege gezondheidsredenen, handicap, hoge leeftijd	5	5	5
stembureau te ver van mijn woning	0		0
andere reden	11	13	12
%	100	100	100

Bezochte stembureaus

Hoewel men op 7 maart 2006 voor het eerst mocht stemmen op een stembureau naar keuze, heeft 95% van degenen die hebben gestemd dit gedaan op het stembureau dat (als dichtstbijzijnde) vermeld stond op de stempas. 5% stemde echter wel op een ander stembureau.

Naar persoonskenmerken

Leeftijd

Er zijn geen significante verschillen tussen de zes onderscheiden leeftijdscategorieën.

Geslacht

Er zijn geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen.

Opleiding

Er zijn geen significante verschillen tussen mensen met verschillende opleidingsniveaus

Wijk

Er zijn geen significante verschillen tussen inwoners van de 8 wijken.

Etnische achtergrond

Er zijn geen significante verschillen tussen mensen met een Nederlandse en mensen met een niet-Nederlandse achtergrond.

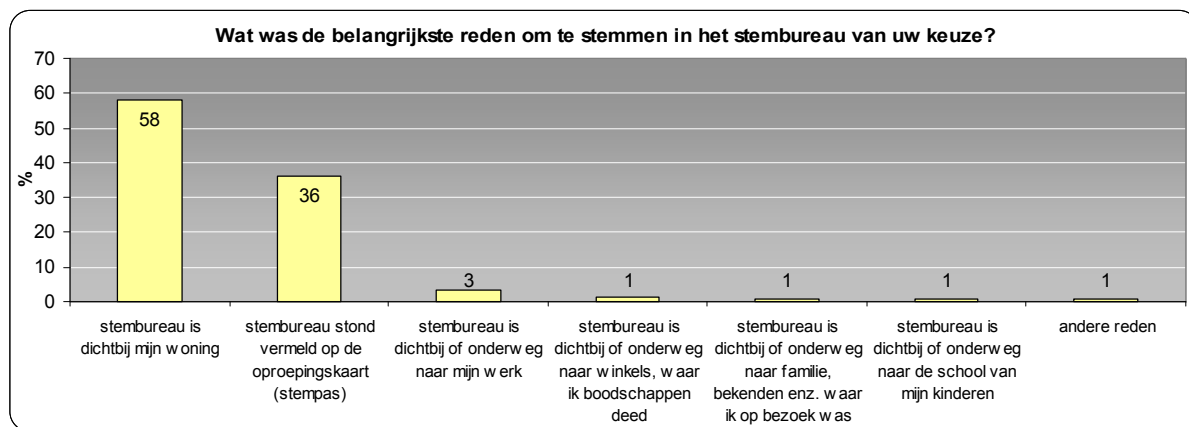
Bekendheid met het experiment

Van degenen die bekend waren met het experiment "stemmen in een willekeurig stembureau" heeft 9% daadwerkelijk gebruik maakt van deze mogelijkheid.

		Wist u vóór de verkiezingsdag dat Alkmaar meedeed aan dit experiment?	
		ja	nee
		%	%
In welk stembureau hebt u gestemd?	stembureau oproepingskaart	91%	98%
	ander stembureau in Alkmaar	9%	2%
Totaal		100%	100%

Motief keuze stembureau

Uit het voorgaande kwam al naar voren dat verreweg de meeste kiezers hun stem hebben uitgebracht op het stembureau dat op hun stempas stond vermeld. De antwoorden op de vraag naar de belangrijkste redenen om te stemmen in het stembureau van keuze liggen dan ook in het verlengde hiervan. De belangrijkste (met elkaar samenhangende) redenen die zijn aangekruist zijn namelijk: gekozen stembureau is dichtbij de woning en het gekozen stembureau stond vermeld op de stempas.

NB De percentages sommeren tot boven 100%, omdat op deze vraag meer dan één antwoord kon worden gegeven.

Naar persoonskenmerken

Leeftijd

De leeftijdscategorie 70plus onderscheidt zich van de jongere leeftijdscategorieën doordat zij vaker als reden opgeeft dat het gekozen stembureau dicht bij de woning is en minder vaak dat het gekozen stembureau op de stempas stond vermeld.

	leeftijd in 6 klassen						Totaal
	18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder	
stembureau stond vermeld op de oproepingskaart (stempas)	35	35	32	31	36	52	36
stembureau is dichtbij mijn woning	59	56	61	64	58	49	58
stembureau is dichtbij of onderweg naar mijn werk	4	7	4	3	2		3
stembureau is dichtbij of onderweg naar familie, bekenden enz. waar ik op bezoek was	3	1	1	1	1	1	1
stembureau is dichtbij of onderweg naar winkels, waar ik boodschappen deed	1	0	0	1	3	2	1
stembureau is dichtbij of onderweg naar de school van mijn kinderen		3	2	0			1
andere reden		1	1	1	2		1
%	100	100	100	100	100	100	100

Geslacht

Een van de redenen om voor een bepaald stembureau te kiezen is de ligging van het stembureau dichtbij of onderweg naar de school van de kinderen. Deze reden is slechts door 1% van de respondenten genoemd, overigens door vrouwen significant vaker dan door mannen.

Er zijn verder geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen.

	geslacht		Totaal
	man	vrouw	
stembureau stond vermeld op de oproepingskaart (stempas)	36	36	36
stembureau is dichtbij mijn woning	59	57	58
stembureau is dichtbij of onderweg naar mijn werk	4	3	3
stembureau is dichtbij of onderweg naar familie, bekenden enz.	1	1	1
stembureau is dichtbij of onderweg naar winkels, waar ik	1	2	1
stembureau is dichtbij of onderweg naar de school van mijn	0	2	1
andere reden	1	0	1
%	100	100	100

Opleiding

Eén reden voor de keuze van het stembureau, nl. de vermelding ervan op de stempas, is door mensen met een hoog opleidingsniveau minder vaak genoemd dan door mensen met een laag opleidingsniveau. De hoog opgeleiden hebben daarentegen vaker dan de laag opgeleiden dichtbij of onderweg naar het werk als reden genoemd om te kiezen voor het stembureau waar men heeft gestemd.

	opleidingsniveau			Totaal
	laag	midden	hoog	
stembureau stond vermeld op de oproepingskaart (stempas)	42	36	31	36
stembureau is dichtbij mijn woning	56	57	61	58
stembureau is dichtbij of onderweg naar mijn werk	2	4	5	3
stembureau is dichtbij of onderweg naar familie, bekenden enz. waar ik op bezoek was	1	1	1	1
stembureau is dichtbij of onderweg naar winkels, waar ik boodschappen deed	1	1	1	1
stembureau is dichtbij of onderweg naar de school van mijn kinderen	0	1	1	1
andere reden	1	1	1	1
%	100	100	100	100

Wijk

Er zijn nauwelijks significante verschillen tussen inwoners van de 8 wijken.

Etnische achtergrond

Er zijn geen significante verschillen tussen mensen met een Nederlandse en mensen met een niet-Nederlandse achtergrond.

Locatie stembureau

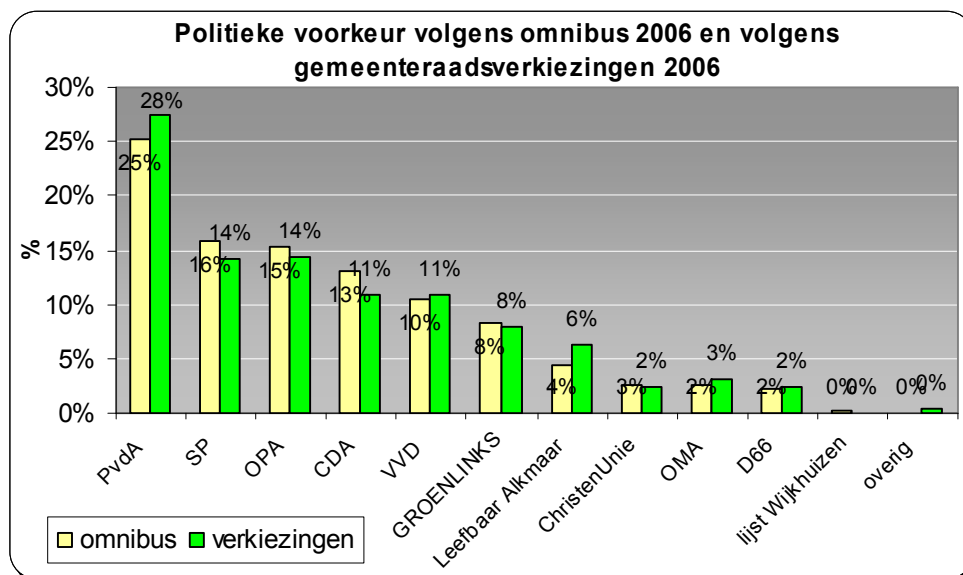
In onderstaand overzicht staan de redenen om te stemmen in het gekozen stembureau uitgesplitst naar degenen die hebben gestemd op het stembureau dat op de stempas stond vermeld en degenen die op een ander stembureau hun stem hebben uitgebracht.

- Degenen die op een ander stembureau hebben gestemd dan aangegeven op de stempas noemen het meest als reden hiervoor dat dit andere stembureau dichtbij de woning is (23% van degenen die op een ander stembureau hebben gestemd noemt dit als reden voor hun keuze) en/of dat het andere stembureau dichtbij of onderweg naar het werk ligt (24%). Andere aangekruiste redenen zijn "stembureau is dichtbij of onderweg naar familie, bekenden enz. waar ik op bezoek was" (19%), "stembureau is dichtbij of onderweg naar winkels, waar ik boodschappen deed" (13%) en "stembureau is dichtbij of onderweg naar de school van mijn kinderen" (10%). Zie ook onderstaand overzicht.

	In welk stembureau hebt u gestemd?		Totaal
	stembureau op oproepingskaart	ander stembureau in Alkmaar	
stembureau stond vermeld op de oproepingskaart (stempas)	38		36
stembureau is dichtbij mijn woning	60	23	58
stembureau is dichtbij of onderweg naar mijn werk	2	24	3
stembureau is dichtbij of onderweg naar familie, bekenden enz. waar ik op bezoek was	0	19	1
stembureau is dichtbij of onderweg naar winkels, waar ik boodschappen deed	1	13	1
stembureau is dichtbij of onderweg naar de school van mijn kinderen	0	10	1
andere reden	0	12	1
%	100	100	100

Partijkeuze

In onderstaand overzicht staat het stemgedrag afgebeeld van de respondenten van de omnibusenquête (april 2006) en de werkelijke uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen (maart 2006). De verschillen zijn minimaal³. Door de politieke voorkeur uit te splitsen naar verschillende persoonskenmerken, kan een betrouwbaar profiel worden verkregen van de aanhang van de verschillende politieke groeperingen in Alkmaar.

Naar persoonskenmerken

Leeftijd

- De voorkeur voor de partijen PvdA, OPA, Leefbaar Alkmaar, D66, ChristenUnie en lijst Wijkhuizen verschilt weinig als gekeken wordt naar de verschillende leeftijdscategorieën.
- Ook bij de blankostemmers is er geen sprake van een significant verschil tussen de leeftijdscategorieën.
- Het CDA heeft relatief veel aanhang onder de 60plussers (vooral ook onder de 70plussers).
- De VVD heeft relatief veel aanhang onder jongere kiezers; naarmate de leeftijd toeneemt, neemt de belangstelling voor deze partij gestaag af.
- GroenLinks is in de leeftijdscategorie tot 60 jaar populairder dan bij de kiezers van 60 jaar en ouder.
- Bij de SP ziet men hetzelfde beeld, met dit verschil dat de grens hier bij 70 jaar ligt; boven deze leeftijd is de belangstelling voor deze partij significant minder dan bij de groep 70min.
- Bij OMA valt de leeftijdsgroep 18 t/m 29 jaar op; in deze groep is de belangstelling voor deze partij vrijwel nihil, terwijl bij de oudere leeftijdsgroepen de belangstelling varieert van 2% tot 4%, een verschil dat niet significant is.

³ Hieruit blijkt ten overvloede het representatieve karakter van het Omnibusonderzoek, zoals dat in Alkmaar wordt uitgevoerd!

		leeftijd in 6 klassen					
		18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 en
		jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	ouder
		%	%	%	%	%	%
Op welke partij heeft u 7 maart jongstleden gestemd?	PvdA	22%	19%	29%	27%	24%	26%
	OPA	11%	20%	15%	16%	13%	13%
	CDA	7%	5%	7%	8%	21%	34%
	VVD	17%	14%	10%	8%	6%	6%
	Leefbaar Alkmaar	4%	4%	5%	5%	6%	2%
	GROENLINKS	8%	11%	9%	12%	4%	2%
	SP	21%	18%	14%	15%	18%	8%
	D66	3%	2%	2%	2%	2%	1%
	OMA	0%	4%	2%	3%	3%	2%
	ChristenUnie	3%	1%	3%	3%	2%	3%
	lijst Wijkhuizen			1%			
	weet niet meer	1%	1%	1%	1%	1%	2%
	blanco	2%	1%	2%	1%	1%	0%
Totaal		100%	100%	100%	100%	100%	100%

Geslacht

Er zijn wat betreft politieke voorkeur geen significante verschillen geconstateerd tussen mannen en vrouwen.

Opleiding

- Onder mensen met een laag opleidingsniveau heeft de PvdA meer aanhang dan onder mensen met een middelbare opleiding.
- Bij OPA is juist de belangstelling van de kant van de middelbaar opgeleiden groter dan bij de laag en hoog opgeleiden.
- Ook bij het CDA is de aanhang onder laag opgeleiden het grootst; hoe hoger de opleiding hoe geringer de belangstelling voor deze partij.
- De VVD en GroenLinks zijn bij hoog opgeleiden meer in trek dan bij laag opgeleiden.
- Bij Leefbaar Alkmaar is het omgekeerde het geval: meer aanhang bij laag en minder aanhang bij hoog opgeleiden.
- Bij de SP, D66, OMA, ChristenUnie en lijst Wijkhuizen alsmede bij blancostemmers is er geen significant verschil tussen mensen met verschillende opleidingsniveaus.

		opleidingsniveau		
		laag	midden	hoog
		%	%	%
Op welke partij heeft u 7 maart jongstleden gestemd?	PvdA	29%	21%	24%
	OPA	13%	19%	13%
	CDA	20%	11%	7%
	VVD	7%	11%	13%
	Leefbaar Alkmaar	6%	4%	2%
	GROENLINKS	2%	9%	14%
	SP	15%	16%	16%
	D66	2%	2%	3%
	OMA	1%	3%	3%
	ChristenUnie	2%	3%	3%
	lijst Wijkhuizen	0%	0%	
	weet niet meer	1%	1%	1%
	blanco	1%	1%	1%
Totaal		100%	100%	100%

Wijk

- De PvdA heeft relatief veel aanhang in Overdie, significant meer dan in Oudorp.
- OPA heeft veel aanhang in Zuid en vooral in vergelijking Zuid weinig aanhang in Daalmeer/Koedijk, De Mare en Overdie.
- Het CDA trekt relatief veel stemmen in Zuid en Oudorp en juist weinig in De Mare en Centrum.
- Leefbaar Alkmaar heeft in Oudorp relatief veel aanhang, in Centrum daarentegen beduidend minder.
- De aanhang van de VVD, GroenLinks, SP, D66, OMA, ChristenUnie en lijst Wijkhuizen verschilt tussen de wijken niet significant.
- Ook is er tussen de wijken geen significant verschil in het aandeel blankostemmers.

		Wijk							
		Zuid	Oudorp	Overdie	West	Huiswrd	De Mare	Dlmr/Kdk	Centrum
		%	%	%	%	%	%	%	%
Op welke partij heeft u 7 maart jongstleden gestemd?	PvdA	22%	19%	33%	24%	24%	30%	29%	21%
	OPA	23%	13%	10%	16%	19%	10%	8%	19%
	CDA	18%	18%	14%	14%	12%	7%	12%	7%
	VVD	9%	11%	6%	13%	10%	9%	12%	12%
	Leefbaar Alkmaar	4%	9%	4%	6%	3%	4%	3%	2%
	GROENLINKS	6%	10%	4%	6%	7%	9%	8%	12%
	SP	14%	12%	20%	13%	14%	20%	16%	16%
	D66	2%	2%	2%	1%	3%	2%	3%	3%
	OMA		3%	2%	2%	2%	3%	4%	3%
	ChristenUnie	1%	2%	2%	3%	2%	4%	4%	2%
	lijst Wijkhuizen				1%	1%	1%		
	weet niet meer	0%	1%	3%	1%	1%	3%	0%	1%
blanco	0%		1%	1%	3%	0%	0%	2%	
Totaal		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

In bijlage 2 (blz. 53) staan ter vergelijking de verkiezingsuitslagen op wijkniveau. Op enkele uitzonderingen na komt het beeld van de politieke voorkeuren per wijk, zoals dit naar voren komt uit de omnibusenquête ook hier redelijke overeen met de werkelijke verkiezingsuitslagen.

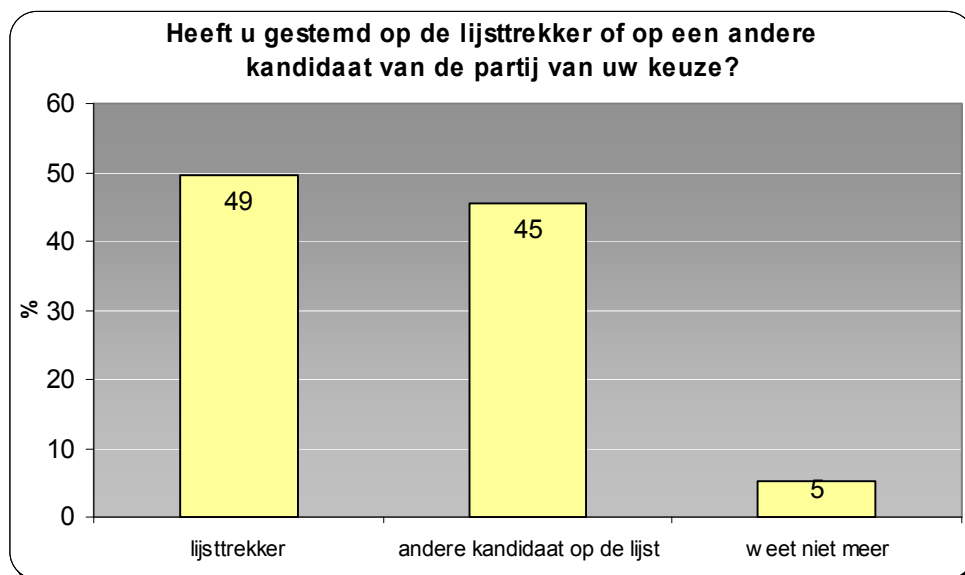
Etnische achtergrond

- De PvdA heeft bij niet-Nederlanders een grotere aanhang dan bij Nederlanders.
- OPA en CDA hebben daarentegen bij Nederlanders meer aanhang dan bij niet-Nederlanders.
- Bij de overige partijen kon (gelet op de aantallen in de steekproef en/of de relatieve kleinere procentuele verschillen) geen significant verschil worden geconstateerd tussen mensen met een Nederlandse en mensen met een niet-Nederlandse achtergrond.

		etnische achtergrond	
		Nederlands	niet-Nederlands
		%	%
Op welke partij heeft u 7 maart jongstleden gestemd?	PvdA	24%	42%
	OPA	16%	4%
	CDA	13%	5%
	VVD	10%	6%
	Leefbaar Alkmaar	4%	2%
	GROENLINKS	8%	5%
	SP	15%	24%
	D66	2%	4%
	OMA	2%	1%
	ChristenUnie	2%	3%
	lijst Wijkhuizen	0%	
	weet niet meer	1%	3%
blanco	1%		
Totaal	100%	100%	

Voorkeur voor lijsttrekker of andere kandidaat op de lijst

De kandidaat die op de eerste plaats van de kandidatenlijst van een partij staat, is de lijsttrekker. Een kiezer kan zijn/haar stem uitbrengen op deze lijsttrekker, maar kan er ook voor kiezen een (voorkeurs)stem uit te brengen op een van de andere kandidaten op de lijst. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 heeft de helft (49%) van de Alkmaarse kiesgerechtigden gestemd op een lijsttrekker. De andere helft (45%) gaf de voorkeur aan een andere kandidaat op de gekozen lijst.

Naar persoonskenmerken

Leeftijd

Hoe hoger de leeftijd, hoe meer men kiest voor de lijsttrekker van de gekozen partij. Van de 18-29 jarigen stemde 33% op de lijsttrekker, dit aandeel loopt op tot 71% van de 70plussers.

		leeftijd in 6 klassen					
		18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder
		%	%	%	%	%	%
Heeft u gestemd op de lijsttrekker of op een andere kandidaat van de partij van uw keuze?	lijsttrekker	33%	42%	43%	52%	57%	71%
	andere kandidaat op de lijst	58%	52%	52%	44%	41%	24%
	w eet niet meer	8%	5%	5%	5%	2%	5%
Totaal		100%	100%	100%	100%	100%	100%

Geslacht

Mannen kiezen vaker voor de lijsttrekker van hun partij, terwijl vrouwen vaker de voorkeur geven aan een andere kandidaat op de lijst.

		geslacht	
		man	vrouw
		%	%
Heeft u gestemd op de lijsttrekker of op een andere kandidaat van de partij van uw keuze?	lijsttrekker	56%	43%
	andere kandidaat op de lijst	40%	51%
	weet niet meer	4%	6%
Totaal		100%	100%

Opleiding

Mensen met een laag opleidingsniveau kiezen vaker voor de lijsttrekker dan mensen met een middelbaar en hoog opleidingsniveau. Laatstgenoemden kiezen vaker voor een andere kandidaat op de lijst.

		opleidingsniveau		
		laag	midden	hoog
		%	%	%
Heeft u gestemd op de lijsttrekker of op een andere kandidaat van de partij van uw keuze?	lijsttrekker	56%	43%	49%
	andere kandidaat op de lijst	37%	52%	48%
	weet niet meer	7%	5%	3%
Totaal		100%	100%	100%

Wijk

Er zijn geen significante verschillen tussen inwoners van de 8 wijken in de mate waarin men al of niet op de lijsttrekker heeft gestemd.

Etnische achtergrond

Mensen met een niet-Nederlandse achtergrond stemmen vaker op een andere kandidaat dan de lijsttrekker, terwijl mensen met een Nederlandse achtergrond vaker kiezen voor de lijsttrekker van de partij van hun keuze.

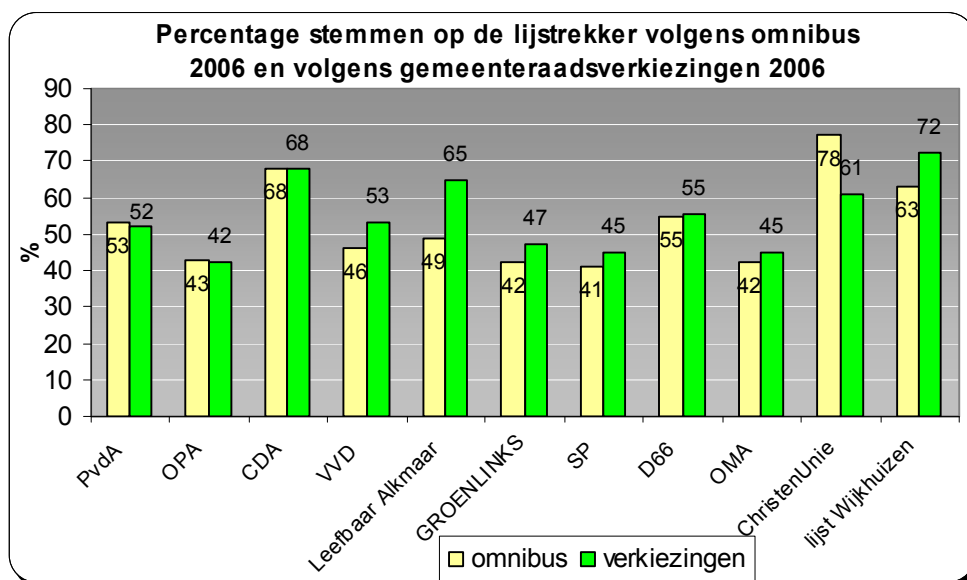
		etnische achtergrond	
		Nederlands	niet-Nederlands
		%	%
Heeft u gestemd op de lijsttrekker of op een andere kandidaat van de partij van uw keuze?	lijsttrekker	51%	31%
	andere kandidaat op de lijst	45%	60%
	weet niet meer	5%	10%
Totaal		100%	100%

Politieke partij

- Uitgesplitst naar politieke partij valt op dat met name onder de aanhang van het CDA en de ChristenUnie er relatief veel kiezers zijn die op de lijsttrekker van hun partij stemmen.
- Kiezers die stemmen op OPA, VVD, GroenLinks en SP stemmen daarentegen iets vaker op een andere kandidaat dan de lijsttrekker. Het verschil met het gemiddelde beeld is echter niet groot.

		Op welke partij heeft u 7 maart jongstleden gestemd?										
		PvdA	OPA	CDA	VVD	Leefbaar Alkmaar	GROENLINKS	SP	D66	OMA	ChristenUnie	lijst Wijkhuizen
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Heeft u gestemd op de lijsttrekker	lijsttrekker	53%	43%	68%	46%	49%	42%	41%	55%	42%	78%	63%
	andere kandidaat op de lijst	41%	54%	30%	53%	37%	55%	54%	45%	47%	22%	37%
	weet niet meer	6%	3%	2%	1%	14%	3%	5%		11%		
Totaal		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

In onderstaande afbeelding staat per partij aangegeven het aandeel kiezers dat op de lijsttrekker heeft gestemd volgens de gegevens van het omnibusonderzoek en volgens de gemeenteraadsverkiezingen zelf⁴.

Van de elf partijen, die aan de verkiezingen hebben deelgenomen, zijn er vijf (PvdA, OPA, CDA, D66 en OMA) waarbij de verhouding van het aandeel stemmen op de lijsttrekker en aandeel stemmen op een andere kandidaat volgens het omnibusonderzoek nauwkeurig overeen komt met de werkelijke verkiezingsuitslagen. Er zijn slechts twee (kleine⁵) partijen (Leefbaar Alkmaar en lijst Wijkhuizen) waar sprake is van een relatief groot verschil tussen onderzoek en werkelijkheid.

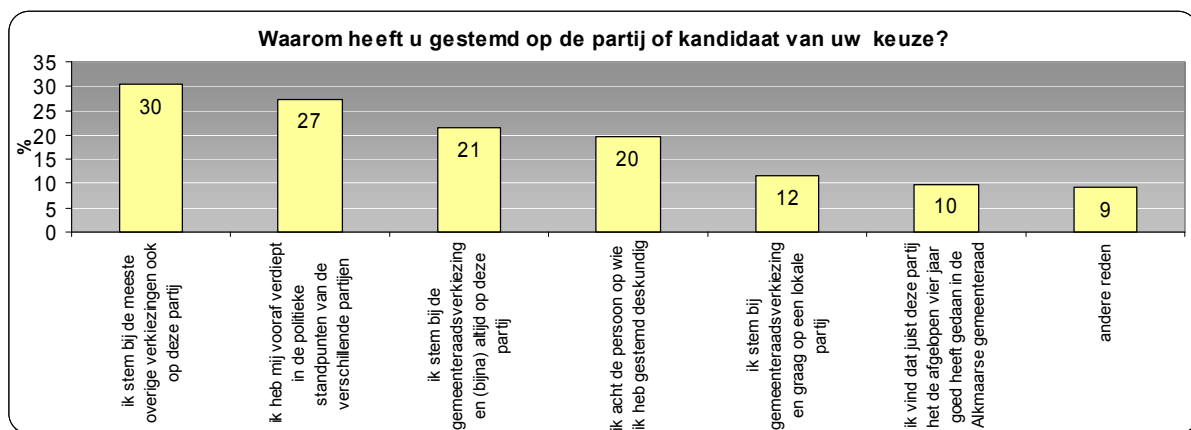
⁴ Zie ook bijlage 2 op blz. 45 e.v.

⁵ Een kleine partij betekent in de onderzoekspopulatie een kleine subpopulatie in de steekproef, waarbij het risico op grotere foutenmarges groot is.

Motief keuze partij/kandidaat

Waarom heeft men bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen gestemd op een bepaalde partij? Voor 30% van de kiezers geldt dat zij (bijna) altijd op dezelfde partij stemmen, ongeacht de aard van de verkiezingen. 21% stemt in ieder geval bij de *gemeenteraadsverkiezingen* altijd op dezelfde partij. In deze twee gevallen is dus sprake van een vaste aanhang van de partijen.

27% van de kiezers geeft aan zich vooraf verdiept te hebben in de standpunten van de verschillende partijen. 20% had een bepaalde kandidaat op het oog die men deskundig achtte, terwijl 10% gekeken heeft hoe een bepaalde partij het de voorafgaande vier jaar heeft gedaan. Tot slot heeft 12% van de kiezers aangegeven bij gemeenteraadsverkiezingen graag op een lokale partij te stemmen.

NB De percentages sommeren tot boven 100%, omdat op deze vraag meer dan één antwoord kon worden gegeven.

Naar persoonskenmerken

Leeftijd

- Het stemmotief “ik stem bij de *gemeenteraadsverkiezingen* altijd op dezelfde partij” komt vooral bij de oudere generaties sterk naar voren (partijtrouw gemeenteraadsverkiezingen).
- Het argument “ik stem bij de meeste *overige verkiezingen* ook op deze partij” komt daarentegen bij alle leeftijdscategorieën in dezelfde mate voor.
- Jongere kiezers blijken zich veel meer dan oudere kiezers zich van tevoren te verdiepen in de standpunten van de politieke partijen. Zie onderstaand overzicht.

	leeftijd in 6 klassen						Totaal
	18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder	
ik stem bij de gemeenteraadsverkiezingen (bijna) altijd op deze partij	10	13	20	20	27	40	21
ik stem bij de meeste overige verkiezingen ook op deze partij	30	28	31	31	31	31	30
ik stem bij gemeenteraadsverkiezingen graag op een lokale partij	7	12	10	14	14	11	12
ik heb mij vooraf verdiept in de politieke standpunten van de verschillende partijen	45	33	27	26	22	9	27
ik vind dat juist deze partij het de afgelopen vier jaar goed heeft gedaan in de Alkmaarse gemeenteraad	6	11	12	11	11	7	10
ik acht de persoon op wie ik heb gestemd deskundig	16	15	16	22	24	25	20
andere reden	11	13	13	8	5	5	9
Column %	100	100	100	100	100	100	100

Geslacht

Er zijn geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen.

Opleiding

- Partijtrouw bij gemeenteraadsverkiezingen komt bij laag opgeleiden (28%) meer voor dan bij middelbaar (20%) en hoger opgeleiden (16%).
- Partijtrouw meer in het algemeen (dus ook van toepassing op bijna alle andere verkiezingen) komt juist bij de hoog opgeleiden (36%) meer voor dan bij de middelbaar (28%) en laag opgeleiden (29%).
- Middelbaar (31%) en hoog opgeleiden (38%) verdiepen zich vaker vooraf in de verkiezingsprogramma's dan laag opgeleiden (14%).

	opleidingsniveau			Totaal
	laag	midden	hoog	
ik stem bij de gemeenteraadsverkiezingen (bijna) altijd op deze partij	28	20	16	21
ik stem bij de meeste overige verkiezingen ook op deze partij	29	28	36	31
ik stem bij gemeenteraadsverkiezingen graag op een lokale partij	11	14	9	12
ik heb mij vooraf verdiept in de politieke standpunten van de verschillende partijen	14	31	38	27
ik vind dat juist deze partij het de afgelopen vier jaar goed heeft gedaan in de Alkmaarse gemeenteraad	11	11	8	10
ik acht de persoon op wie ik heb gestemd deskundig	23	18	17	19
andere reden	6	10	12	9
%	100	100	100	100

Wijk

- Partijtrouw bij gemeenteraadsverkiezingen komt in de wijk Centrum naar verhouding weinig voor.
- In de wijken West, Huiswaard, De Mare, Daalmeer/Koedijk en Centrum enerzijds verdiept men zich van tevoren meer in de verkiezingsprogramma's dan in de drie overige wijken (Zuid, Oudorp en Overdie).
- Het argument "ik acht de persoon op wie ik heb gestemd deskundig" wordt door kiezers in Overdie (28%) en West (24%) relatief vaak en in De Mare (13%) relatief weinig genoemd.

	Wijk								Totaal
	Zuid	Oudorp	Overdie	West	Huiswrd	De Mare	Dimr/Kdk	Centrum	
ik stem bij de gemeenteraadsverkiezingen (bijna) altijd op deze partij	21	20	20	23	20	22	29	14	21
ik stem bij de meeste overige verkiezingen ook op deze partij	30	36	32	27	33	30	31	24	30
ik stem bij gemeenteraadsverkiezingen graag op een lokale partij	14	14	9	13	13	12	6	12	12
ik heb mij vooraf verdiept in de politieke standpunten van de verschillende partijen	22	21	18	31	31	31	29	34	27
ik vind dat juist deze partij het de afgelopen vier jaar goed heeft gedaan in de Alkmaarse gemeenteraad	13	7	11	14	10	8	9	11	10
ik acht de persoon op wie ik heb gestemd deskundig	20	20	28	24	17	13	17	22	20
andere reden	7	10	7	9	9	12	10	9	9
%	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Etnische achtergrond

- Partijtrouw bij verkiezingen, ongeacht de aard ervan, komt bij kiezers met een Nederlandse achtergrond (31%) vaker voor dan bij kiezers met een niet-Nederlandse achtergrond (20%).
- Voor het overige zijn er in de stemmotivatie geen significante verschillen tussen Nederlanders en niet-Nederlanders.

	etnische achtergrond		Totaal
	Nederlands	niet-Nederlands	
ik stem bij de gemeenteraadsverkiezingen (bijna) altijd op deze partij	21	28	21
ik stem bij de meeste overige verkiezingen ook op deze partij	31	20	31
ik stem bij gemeenteraadsverkiezingen graag op een lokale partij	12	8	12
ik heb mij vooraf verdiept in de politieke standpunten van de verschillende partijen	27	28	27
ik vind dat juist deze partij het de afgelopen vier jaar goed heeft gedaan in de Alkmaarse gemeenteraad	10	9	10
ik acht de persoon op wie ik heb gestemd deskundig	20	19	20
andere reden	9	9	9
%	100	100	100

Politieke partij

- Partijtrouw in het algemeen komt voor bij de aanhang van alle ook landelijk bekende partijen: PvdA, CDA, VVD, D66, GroenLinks, SP en ChristenUnie. De verschillen tussen deze partijen zijn niet statistisch significant).
- Lokale partijen als OPA, Leefbaar Alkmaar, OMA en lijst Wijkhuizen kennen deze algemene partijtrouw onder de aanhang uiteraard niet.
- Partijtrouw bij gemeenteraadsverkiezingen komt het meest voor bij de aanhang van PvdA (33%) en CDA (38%). Het minst ziet men dit bij de aanhang van OPA (4%), Leefbaar Alkmaar (1%), OMA en lijst Wijkhuizen (beide 0%).

- Het argument "ik stem graag op een lokale partij" wordt vanzelfsprekend alleen genoemd bij de lokale partijen OPA (52% van de kiezers op deze partij noemt dit als stemmotivatie), Leefbaar Alkmaar (41%) en OMA (44%).
- Degenen die gestemd hebben op GroenLinks (36%) en SP (41%) hebben zich vaker van tevoren verdiept in de verkiezingsprogramma's dan kiezers op PvdA (21%), OPA (25%) en CDA (16%). Tussen de aanhangers van de overige politieke partijen is er wat dit betreft geen significant verschil.
- Van de kiesgerechtigden in Alkmaar die op de lokale partij OPA hun stem hebben uitgebracht, geeft ruim een kwart (27%) aan deze keuze gemaakt te hebben, omdat juist deze partij het volgens hen in de voorafgaande raadsperiode het goed heeft gedaan. De aanhang van de andere politieke partijen noemen dit argument voor hun keuze aanzienlijk minder vaak (tussen 3% en 9%).
- De deskundigheid van de persoon op wie men heeft gestemd was voor relatief veel aanhangers van OMA een belangrijke reden om op een kandidaat van die partij te stemmen. Bij de partijen PvdA, GroenLinks en SP speelde dit argument naar verhouding significant een minder belangrijke rol.

	Op welke partij heeft u 7 maart jongstleden gestemd?											Totaal
	PvdA	OPA	CDA	VVD	Leefbaar Alkmaar	GROENLI NKS	SP	D66	OMA	ChristenUnie	lijst Wijkhuizen	
ik stem bij de gemeenteraadsverkiezingen (bijna) altijd op deze partij	33	4	38	21	1	19	18	19		21		21
ik stem bij de meeste overige verkiezingen ook op deze partij	43	1	48	43	1	32	32	41		25		31
ik stem bij gemeenteraadsverkiezingen graag op een lokale partij	1	52	1	41		3	1		44			12
ik heb mij vooraf verdiept in de politieke standpunten van de verschillende partijen	21	25	16	28	26	36	41	30	43	36		27
ik vind dat juist deze partij het de afgelopen vier jaar goed heeft gedaan in de Alkmaarse gemeenteraad	9	27	8	7	6	7	7	3	3	3		10
ik acht de persoon op wie ik heb gestemd deskundig	14	21	24	22	27	13	15	26	38	31		20
andere reden	5	7	3	9	15	15	14	7	15	21	100	9
%	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Lijsttrekker vs andere kandidaat

- Van de kiezers die op een andere kandidaat hebben gestemd dan de lijsttrekker noemde 28% als reden om op de betreffende partij te stemmen de deskundigheid van de kandidaat.
- Mensen die uit traditie op een bepaalde partij stemmen (partijtrouw) stemmen vaker op de lijsttrekker van hun partij dan op een andere kandidaat van de lijst. Zie ook onderstaand overzicht.

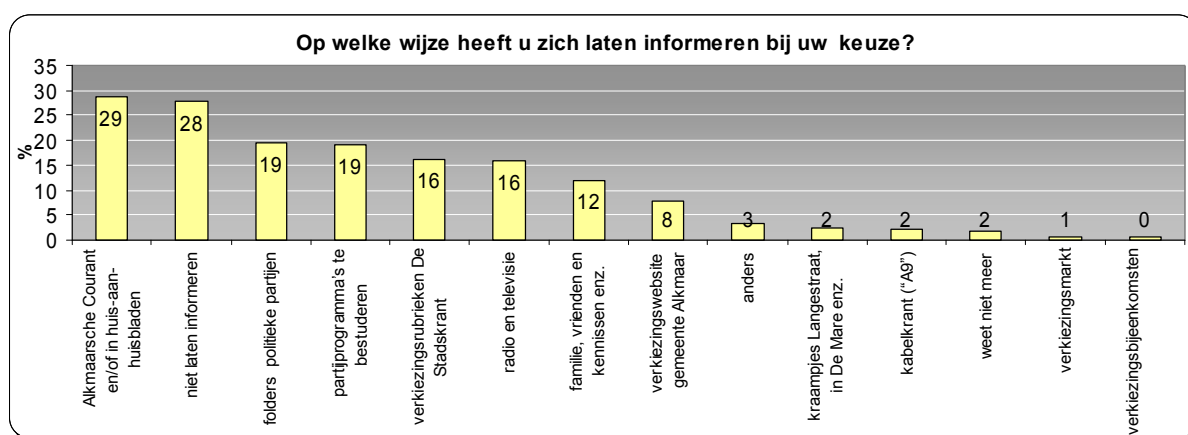
	Heeft u gestemd op de lijsttrekker of op een andere kandidaat van de partij van uw keuze?			Totaal
	lijsttrekker	andere kandidaat op de lijst	weet niet meer	
ik stem bij de gemeenteraadsverkiezingen (bijna) altijd op deze partij	26	16	22	21
ik stem bij de meeste overige verkiezingen ook op deze partij	37	25	26	31
ik stem bij gemeenteraadsverkiezingen graag op een lokale partij	10	14	11	12
ik heb mij vooraf verdiept in de politieke standpunten van de verschillende partijen	27	28	25	27
ik vind dat juist deze partij het de afgelopen vier jaar goed heeft gedaan in de Alkmaarse gemeenteraad	10	11	10	10
ik acht de persoon op wie ik heb gestemd deskundig	13	28	15	20
andere reden	7	11	13	9
%	100	100	100	100

Verkiezingsinformatie

Informatiebronnen partijkeuze

Van degenen die bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen hun stem hebben uitgebracht heeft 28% zich niet van tevoren laten informeren over te maken keuze. Van degenen die zich wel hebben laten informeren, heeft 28% dit gedaan door artikelen, rubrieken en advertenties in de Alkmaarsche Courant en/of diverse huis-aan-huisbladen te lezen. 16% tot 19% van de kiezers heeft zich laten informeren door folders en partijprogramma's van politieke partijen te bestuderen, door verkiezingsrubrieken in de De Stadskrant en via radio en televisie.

De kraampjes in de Langestraat, De Mare enz., de kabelkrant ("A9"), de verkiezingsmarkt en de verkiezingsbijeenkomsten worden in dit verband weinig genoemd. Zie voor deze en overige informatiebronnen ook onderstaande afbeelding.

NB De percentages sommeren tot boven 100%, omdat op deze vraag meer dan één antwoord kon worden gegeven.

Naar persoonskenmerken

Leeftijd

- Met name de oudste twee leeftijdscategorieën (60-69 jaar en 70plus) laten zich relatief vaak niet informeren.
- Het bestuderen van partijprogramma's, het bekijken van de speciale verkiezingswebsite van de gemeente Alkmaar en het bestuderen van de door de partijen verspreide folders wordt door jongeren relatief vaak gedaan, deze activiteiten nemen echter af naarmate de leeftijd hoger wordt.
- De Alkmaarsche Courant en de huis-aan-huisbladen worden zowel door de jongste (18-29 jaar) als door de oudste leeftijdscategorie (70plus) relatief weinig geraadpleegd; de tussenliggende leeftijdsgroepen gebruiken deze media vaker.
- Bij jongeren t/m 29 jaar spelen familie, vrienden en kennissen een relatief belangrijke rol bij het zich informeren over de partijkeus. Zie ook onderstaand overzicht.

	leeftijd in 6 klassen						Totaal
	18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder	
niet laten informeren	18	21	22	23	36	51	28
partijprogramma s bestuderen	29	24	20	18	16	9	19
verkiezingswebsite gemeente Alkmaar	19	15	8	4	1		8
verkiezingsrubrieken De Stadskrant	15	16	15	21	17	11	16
Alkmaarsche Courant en/of in	16	29	32	36	36	18	29
verkiezingsmarkt	0	1	1	0	1	0	1
verkiezingsbijeenkomsten	1	0	1	0			0
folders politieke partijen	27	26	23	20	11	8	19
kraampjes Langestraat, De Mare enz.	1	2	2	2	3	4	2
kabelkrant ("A9")	2	1	4	1	2	0	2
radio en televisie	17	14	20	18	13	11	16
familie, vrienden en kennissen enz.	26	11	13	10	7	7	12
anders	4	3	2	5	3	1	3
weet niet meer	1	2	1	1	2	3	2
%	100	100	100	100	100	100	100

Geslacht

Er zijn geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen.

Opleiding

- Mensen met een laag opleidingsniveau laten zich vaker *niet* informeren dan mensen met een middelbaar en hoger opleidingsniveau.
- Het bestuderen van partijprogramma's en het lezen van artikelen enz. in de Alkmaarsche Courant en in de huis-aan-huisbladen wordt door mensen met middelbare en hoge opleiding vaker gedaan dan door mensen met een lage opleiding.
- Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe meer de verkiezingswebsite van de gemeente Alkmaar is geraadpleegd.
- Dit geldt ook voor de verkiezingsrubrieken in de Stadskrant en de folders van de politieke partijen.
- Bij de overige informatiebronnen zijn er geen significante verschillen tussen mensen met verschillende opleidingsniveaus.

	opleidingsniveau			Totaal
	laag	midden	hoog	
niet laten informeren	39	22	20	28
partijprogramma s bestuderen	10	24	24	19
verkiezingswebsite gemeente Alkmaar	2	9	14	8
verkiezingsrubrieken De Stadskrant	11	17	21	16
Alkmaarsche Courant en/of in huis-aan-huisbladen	24	31	31	29
verkiezingsmarkt		1	1	1
verkiezingsbijeenkomsten	0	1	0	0
folders politieke partijen	13	20	26	20
kraampjes Langestraat, De Mare enz.	3	2	2	2
kabelkrant ("A9")	3	2	1	2
radio en televisie	14	17	17	16
familie, vrienden en kennissen enz.	13	11	13	12
anders	3	3	4	3
weet niet meer	2	1	2	2
%	100	100	100	100

Wijk

Tussen de acht Alkmaarse wijken zijn er slechts in een enkel geval significante verschillen tussen het gebruik van de verschillende informatiebronnen.

	Wijk								Totaal
	Zuid	Oudorp	Overdie	West	Huiswrd	De Mare	Dlmr/Kdk	Centrum	
niet laten informeren	29	33	31	28	28	23	25	27	28
partijprogramma s bestuderen	14	16	13	26	23	21	21	19	19
verkiezingswebsite gemeente Alkmaar	9	7	9	6	8	8	5	13	8
verkiezingsrubrieken De Stadskrant	15	17	9	13	20	21	16	15	16
Alkmaarsche Courant en/of in huis-aan-huisbladen	28	26	20	31	27	33	33	26	28
verkiezingsmarkt	0		1		2	0	1	0	1
verkiezingsbijeenkomsten			1		1	0	1	1	0
folders politieke partijen	19	14	12	25	21	24	20	19	19
kraampjes Langestraat, De Mare enz.	3	2	4	2	1	3	3	2	2
kabelkrant ("A9")	2	1	2	2	4	2	3	1	2
radio en televisie	13	15	14	18	17	20	18	12	16
familie, vrienden en kennissen enz.	13	8	15	11	9	15	9	17	12
anders	4	4	6	2	4	2	3	2	3
weet niet meer		4	2	2	0	3	2	1	2
Column %	100	100	100	100	100	100	100	100	100

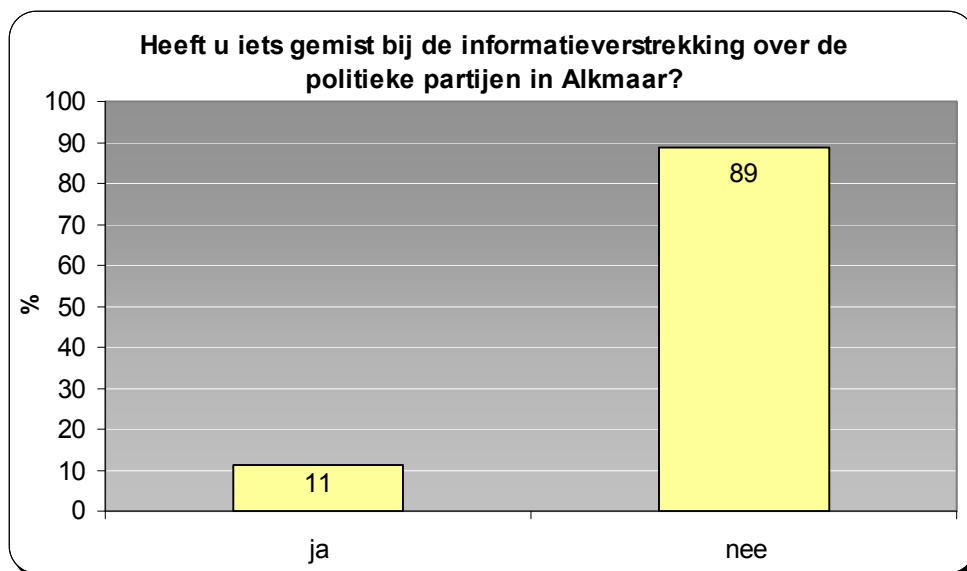
Etnische achtergrond

- De Alkmaarsche Courant en de huis-aan-huisbladen zijn voor mensen met een Nederlandse achtergrond belangrijker dan voor mensen met een niet-Nederlandse achtergrond.
- Radio en televisie zijn juist voor de niet-Nederlanders belangrijker als informatiebron.

	etnische achtergrond		Totaal
	Nederlands	niet-Nederlands	
niet laten informeren	28	27	28
partijprogramma s bestuderen	19	19	19
verkiezingswebsite gemeente Alkmaar	8	6	8
verkiezingsrubrieken De Stadskrant	16	12	16
Alkmaarsche Courant en/of in huis-aan-huisbladen	29	14	29
verkiezingsmarkt	1	2	1
verkiezingsbijeenkomsten	0	3	0
folders politieke partijen	19	22	19
kraampjes Langestraat, De Mare enz.	3		2
kabelkrant ("A9")	2	3	2
radio en televisie	15	31	16
familie, vrienden en kennissen enz.	12	20	12
anders	3	1	3
weet niet meer	2	3	2
%	100	100	100

Ontbrekende informatie

Aan alle respondenten (dus ongeacht of zij wel of niet daadwerkelijk hun stem hebben uitgebracht) is de vraag voorgelegd of men naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen iets heeft gemist in de informatieverstrekking over de politieke partijen in Alkmaar. Ongeveer één op de tien Alkmaarders van 18 jaar en ouder heeft inderdaad iets gemist.

Over wat men heeft gemist is in het omnibusonderzoek een open vraag gesteld. Hieruit kwam in hoofdzaak naar voren dat men te weinig informatie heeft gekregen van de politieke partijen, bijvoorbeeld in de vorm van folders in de brievenbus. Daarnaast werd opvallend vaak aangegeven dat men op internet een op de gemeente Alkmaar toegespitste versie van "Stemwijzer.nl" miste (de gemeente Heerhugowaard werd in dit verband als lichtend voorbeeld genoemd). Tot slot hebben veel mensen een duidelijk vergelijkend overzicht van de verschillende standpunten van de politieke partijen gemist.

Naar persoonskenmerken

Leeftijd

Zoals uit onderstaand overzicht is af te lezen zijn het vooral de jongere generaties die iets hebben gemist bij de informatieverstrekking. Hoe hoger de leeftijd, hoe minder met iets heeft gemist.

		leeftijd in 6 klassen					
		18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder
		%	%	%	%	%	%
Heeft u iets gemist bij de informatieverstrekking over de politieke partijen in Alkmaar?	ja	19%	15%	11%	7%	4%	5%
	nee	81%	85%	89%	93%	96%	95%
Totaal		100%	100%	100%	100%	100%	100%

Geslacht

Er zijn geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen.

Opleiding

Hoe hoger het opleidingsniveau, des te vaker men in de informatieverstrekking iets heeft gemist.

		opleidingsniveau		
		laag	midden	hoog
		%	%	%
Heeft u iets gemist bij de informatieverstrekking over de politieke partijen in Alkmaar?	ja	5%	13%	16%
	nee	95%	87%	84%
Totaal		100%	100%	100%

Wijk

In de wijk Zuid wonen relatief weinig mensen die iets hebben gemist in de informatieverstrekking, in De Mare daarentegen relatief veel. In West, Huiswaard, De Mare en Daalmeer/Koedijk mist men significant vaker iets dan in de wijk Zuid. De verschillen tussen de overige wijken zijn niet significant.

		Wijk							
		Zuid	Oudorp	Overdie	West	Huiswrd	De Mare	Dlmr/Kdk	Centrum
		%	%	%	%	%	%	%	%
Heeft u iets gemist bij de informatieverstrekking over de politieke partijen in Alkmaar?	ja, namelijk	5%	8%	8%	12%	13%	17%	13%	11%
	nee	95%	92%	92%	88%	87%	83%	87%	89%
Totaal		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Etnische achtergrond

Er zijn geen significante verschillen tussen mensen met een Nederlandse en mensen met een niet-Nederlandse achtergrond.

Sticker

Mensen met op hun brievenbus een zgn. NEE/NEE-sticker⁶ hebben vaker iets gemist in de informatieverstrekking dan mensen zonder sticker of met een JA/NEE-sticker⁷.

		Heeft u één van onderstaande stickers op de brievenbus?		
		een JA/NEE sticker	een NEE/NEE sticker	geen sticker
		%	%	%
Heeft u iets gemist bij de informatieverstrekking over de politieke partijen in Alkmaar?	ja	9%	18%	11%
	nee	91%	82%	89%
Totaal		100%	100%	100%

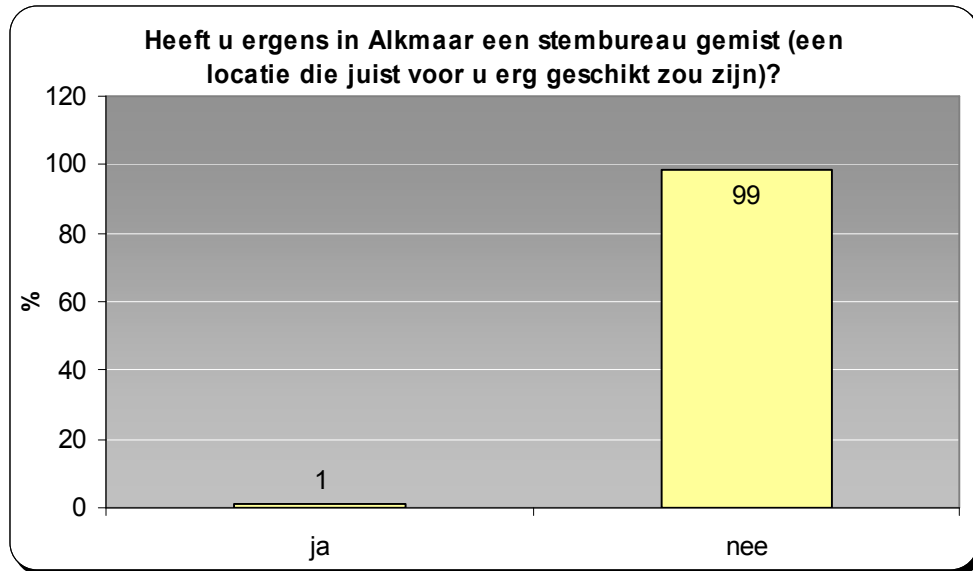
⁶ De NEE/NEE-sticker weert zowel ongeadresseerd reclamedrukwerk als de huis-aan-huisbladen en wijkbladen, dus ook de Stadskrant, waarin veel informatie stond over de gemeenteraadsverkiezingen.

⁷ De JA/NEE-sticker geeft aan dat men wél huis-aan-huis- en wijkbladen wil ontvangen, maar geen reclamedrukwerk, zoals reclamefolders en magazines.

Stembureaulocaties

Ontbrekende stembureaulocaties

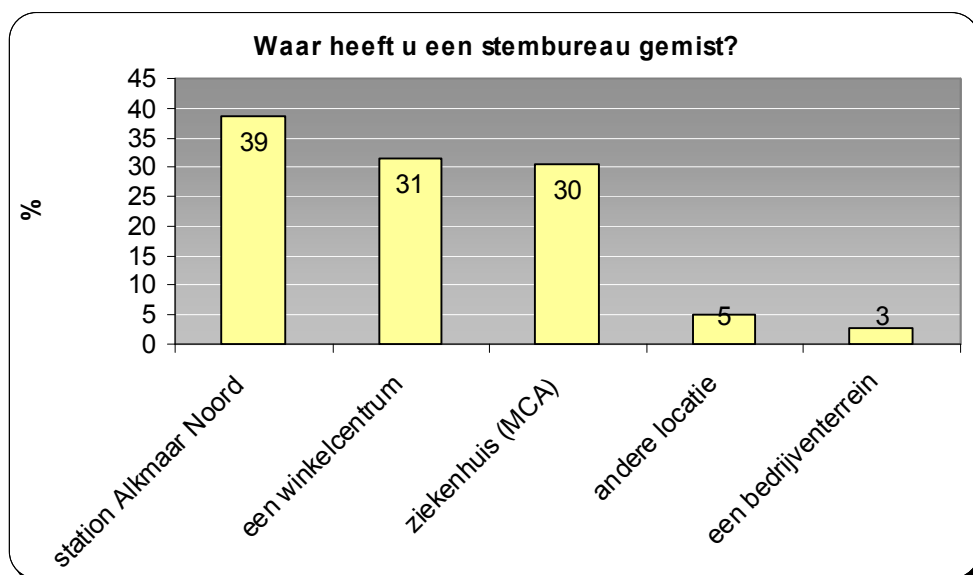
Zoals uit onderstaande afbeelding blijkt, heeft 1% van alle kiesgerechtigde Alkmaarders ergens in de stad een stembureau gemist, dat voor hem of haar erg geschikt zou zijn.

Naar persoonskenmerken

Mede gelet op de relatief kleine omvang van de subpopulatie van mensen die een ergens een stembureau hebben gemist, kunnen vanwege de met die kleine omvang samenhangende grote betrouwbaarheidsmarges van de uitkomsten geen conclusies worden getrokken over de mate waarin subgroepen verdeeld naar leeftijd, geslacht, etnische achtergrond, opleidingsniveau en woonwijk aan iemand anders binnen of buiten het eigen stemdistrict een machtiging hebben gegeven.

Van degenen die een stembureau hebben gemist (in de steekproef gaat het om 40 personen) staat in onderstaande afbeelding aangegeven waar men een bureau heeft gemist.

NB De percentages sommeren tot boven 100%, omdat op deze vraag meer dan één antwoord kon worden gegeven.

Bijlage 1 Vragenblok in de omnibusenquête 2006

Gemeenteraadsverkiezingen 7 maart 2006

Op 7 maart jl. kon u uw stem uitbrengen voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad. Alkmaar deed mee aan een experiment waarbij u in elk willekeurig stemlokaal in Alkmaar kon stemmen.

1. Wist u vóór de verkiezingen dat Alkmaar meedeed aan dit experiment?

- ☞ ja
- ☞ nee → door naar vraag 3

2. Hoe wist u dat dit experiment in Alkmaar werd gehouden?

meer dan één antwoord mogelijk

- ☞ via de gemeentelijke informatiepagina's in de Alkmaarse Stadskrant
- ☞ via andere huis-aan-huisbladen
- ☞ via de Alkmaarsche Courant
- ☞ via de informatie op de oproepingskaart (stempas)
- ☞ via de informatie op de thuis bezorgde kandidatenlijst
- ☞ via de speciale bij u thuis bezorgde brief / folder
- ☞ via de website van de gemeente Alkmaar
- ☞ van familie, vrienden en kennissen enz.
- ☞ anders

3. Heeft u 7 maart jl. uw stem uitgebracht?

- ☞ ja, ik heb zelf gestemd → door naar vraag 6
- ☞ ja, ik heb iemand anders gemachtigd om voor mij te stemmen
- ☞ nee, ik heb niet gestemd → door naar vraag 5

4. Aan wie heeft u een machtiging gegeven?

- ☞ ik heb een machtiging gegeven aan iemand uit mijn eigen stembedistrict
- ☞ ik heb een machtiging gegeven aan iemand uit een ander stembedistrict
- ☞ ik heb een machtiging gegeven aan iemand anders, maar ik weet het stembedistrict van deze persoon niet (meer)

→ na deze vraag door naar vraag 8

5. Waarom heeft u niet gestemd?

meer dan één antwoord mogelijk

- ☞ ik ben niet kiesgerechtigd
- ☞ ik had geen tijd/was op vakantie
- ☞ ik ben niet geïnteresseerd in de (gemeente)politiek
- ☞ stemmen heeft volgens mij geen zin
- ☞ ik wist niet op welke partij ik moest stemmen
- ☞ vanwege gezondheidsredenen, handicap, hoge leeftijd
- ☞ stembureau te ver van mijn woning
- ☞ andere reden, namelijk: →

→ na deze vraag door naar vraag 13

6. In welk stembureau hebt u gestemd?

- ☞ in het stembureau dat op de oproepingskaart (stempas) stond vermeld
- ☞ in een ander stembureau in Alkmaar

7. Wat was de belangrijkste reden om te stemmen in het stembureau van uw keuze?
slechts één antwoord mogelijk

- ⊗ omdat dit stembureau vermeld stond op de oproepingskaart (stempas)
- ⊗ stembureau is dichtbij mijn woning
- ⊗ stembureau is dichtbij of onderweg naar mijn werk
- ⊗ stembureau is dichtbij of onderweg naar familie, bekenden enz. waar ik op bezoek was
- ⊗ stembureau is dichtbij of onderweg naar winkels, waar ik boodschappen deed
- ⊗ stembureau is dichtbij de school van mijn kinderen
- ⊗ andere reden, namelijk: →

8. Op welke partij heeft u 7 maart jl. gestemd?

- ⊗ PvdA
- ⊗ OPA
- ⊗ CDA
- ⊗ VVD
- ⊗ Leefbaar Alkmaar
- ⊗ GROENLINKS
- ⊗ SP
- ⊗ D66
- ⊗ OMA
- ⊗ ChristenUnie
- ⊗ lijst Wijkhuizen
- ⊗ weet niet meer
- ⊗ blanco

9. Heeft u gestemd op de lijsttrekker of op een andere kandidaat van de partij van uw keuze?

- ⊗ lijsttrekker (*eerste kandidaat op de lijst van de partij van uw keuze*)
- ⊗ andere kandidaat op de lijst
- ⊗ weet niet meer

10. Waarom heeft u gestemd op de partij of kandidaat van uw keuze?

meer dan één antwoord mogelijk

- ⊗ ik stem bij de gemeenteraadsverkiezingen (bijna) altijd op deze partij
- ⊗ ik stem bij de meeste overige verkiezingen ook op deze partij
- ⊗ ik stem bij gemeenteraadsverkiezingen graag op een lokale partij
- ⊗ ik heb mij vooraf verdiept in de politieke standpunten van de verschillende partijen
- ⊗ ik vind dat juist deze partij het de afgelopen vier jaar goed heeft gedaan in de Alkmaarse gemeenteraad
- ⊗ ik acht de persoon op wie ik heb gestemd deskundig
- ⊗ andere reden, namelijk: →

11. Op welke wijze heeft u zich laten informeren bij uw keuze?

meer dan één antwoord mogelijk

- ⊗ niet van toepassing, ik heb mij hierover niet laten informeren
- ⊗ door partijprogramma's te bestuderen
- ⊗ door de verkiezingswebsite van de gemeente Alkmaar te raadplegen
- ⊗ door de verkiezingsrubrieken in *De Stadskrant* te lezen
- ⊗ door artikelen, rubrieken en advertenties in de *Alkmaarsche Courant* en in andere huis-aan-huisbladen te lezen
- ⊗ door de verkiezingsmarkt te bezoeken
- ⊗ door verkiezingsbijeenkomsten bij te wonen
- ⊗ door folders die politieke partijen hebben verspreid
- ⊗ via de verschillende andere campagneactiviteiten van de partijen, bijvoorbeeld de kraampjes in de Langestraat bij het Stadhuis, in De Mare enz.
- ⊗ via kabelkrant ("A9")
- ⊗ via radio en televisie
- ⊗ door informatie van familie, vrienden en kennissen enz.
- ⊗ anders, namelijk: →

- ⊗ weet niet meer

12. Heeft u iets gemist bij de informatieverstrekking over de politieke partijen in Alkmaar?

- ⊗ ja, namelijk: →
- ⊗ nee

13. Heeft u ergens in Alkmaar een stembureau gemist (een locatie die juist voor u erg geschikt zou zijn)?

- ⊗ ja, namelijk bij:

- ⊗ een winkelcentrum
- ⊗ NS station Alkmaar Noord
- ⊗ een bedrijventerrein
- ⊗ ziekenhuis (MCA)

- ⊗ andere locatie, namelijk: →

- ⊗ nee, heb geen stembureau gemist

Bijlage 2 Verkiezingsuitslag gemeente Alkmaar⁸

Verkiezing:	Verkiezing Gemeenteraad 2006
Aantal kiesgerechtigden:	73.530
Aantal uitgebrachte stemmen:	40.111
Aantal ongeldige stemmen (incl. blanco stemmen):	113
Percentage opkomst:	54,70%
Aantal te verdelen zetels:	37
Kiesdeler:	1,084.08
Voorkeursdrempel (25%):	271.02

Lijst	Partij	Aantal stemmen	Percentage	Aantal zetels
1	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	11.050	27,55 %	11
2	Onafhankelijke Partij Alkmaar (OPA)	5.724	14,27 %	5
3	Christen Democratisch Appèl (CDA)	4.320	10,77 %	4
4	VVD	4.348	10,84 %	4
5	Leefbaar Alkmaar	2.497	6,23 %	2
6	GROENLINKS	3.181	7,93 %	3
7	SP (Socialistische Partij)	5.634	14,05 %	5
8	Democraten 66 (D66)	980	2,44 %	1
9	Om Alkmaar (OMA)	1.265	3,15 %	1
10	ChristenUnie	975	2,43 %	1
11	Lijst Wijkhuizen	137	0,34 %	

Voor meer statistische gegevens over de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen 2006 in Alkmaar, zie <http://www.alkmaar.nl/gemeente/actueel/verkiezingen/gemraad06/>

⁸ Bron: <http://www.alkmaar.nl/gemeente/actueel/verkiezingen/gemraad06/>

Uitslagegegevens 1 Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)

Nr	Naam	Aantal stemmen	Percentage	Gekozen
1	Jansen, J.W.G.J. (Jan) (m)	5.786	52,36 %	Ja
2	Meijer, J.C. (Hans) (m)	623	5,64 %	Ja
3	Dielemans, K.M. (Kirsten) (v)	1.620	14,66 %	Ja
4	ter Steege, B. (Bote) (m)	163	1,48 %	Ja
5	van Exter, T. (Ineke) (v)	332	3,00 %	Ja
6	de Bruijn-Eriks, C.P. (Caroline) (v)	265	2,40 %	Ja
7	Leerink, G.L.J. (Gert-Jan) (m)	74	0,67 %	Ja
8	Ertas, N. (Necmettin) (m)	653	5,91 %	Ja
9	de Mol van Otterloo, J. (Jorieke) (v)	153	1,38 %	Ja
10	Opdam-Pieterse, T. (Tiny) (v)	212	1,92 %	Ja
11	Hulskes, D.H.J. (Dirk) (m)	49	0,44 %	
12	Verbruggen, P.G.M. (Paul) (m)	46	0,42 %	
13	Keskin, M. (Mohamed) (m)	195	1,76 %	
14	van der Gragt, P.J.A. (Paul) (m)	46	0,42 %	
15	Steens-Jumelet, T. (Tamar) (v)	77	0,70 %	
16	Driezen, J.C. (Hans) (m)	18	0,16 %	
17	Dijkstra, H.J. (Hennie) (v)	64	0,58 %	
18	Heijnen, M.D. (Mark) (m)	21	0,19 %	
19	Yar, A. (Atif) (m)	340	3,08 %	Ja
20	van Empelen, M. (Matthijs) (m)	10	0,09 %	
21	Blok, J. (Jaap) (m)	13	0,12 %	
22	van der Vorm, D.A. (Dirk) (m)	4	0,04 %	
23	Koopmans, E. (Erik) (m)	30	0,27 %	
24	Talsma, J. (Jaap) (m)	20	0,18 %	
25	de Wit-de Rooij, L.P. (Lajla) (v)	47	0,43 %	
26	Koelemij, D.F. (Daniëlle) (v)	189	1,71 %	

Uitslagegegevens 2 Onafhankelijke Partij Alkmaar (OPA)

Nr	Naam	Aantal stemmen	Percentage	Gekozen
1	Kloos, V.H. (Victor) (m)	2.404	42,00 %	Ja
2	Godijn, A.M. (Ad) (m)	450	7,86 %	Ja
3	van der Rhee, J. (John) (m)	231	4,04 %	
4	van de Ven, A.J.A. (Anjo) (v)	466	8,14 %	Ja
5	Boven, R.A. (Roy) (m)	61	1,07 %	
6	Godrie, C.E. (Ina) (v)	134	2,34 %	
7	Evenhuis, K.E.H. (Krijno) (m)	275	4,80 %	Ja
8	Wiggermans, E.M. (Erna) (v)	64	1,12 %	
9	Houtman, J.M.H.T. (Ank) (v)	66	1,15 %	
10	Wortel, C.W.F. (Kees) (m)	241	4,21 %	
11	Schwartz, L.A. (Bart) (m)	24	0,42 %	
12	Godijn, H.L. (Herman) (m)	49	0,86 %	
13	van Geerestein, J.W. (Jolan) (m)	26	0,45 %	
14	Sijm, C. (Charmayne) (v)	37	0,65 %	
15	de Boer, P.R. (Peter) (m)	29	0,51 %	
16	van de Loo, M.B.F. (Marieke) (v)	33	0,58 %	
17	Fleur, A.M.K. (Anouk) (v)	39	0,68 %	
18	Groot-van Zwanenburg, H. (Henny) (v)	35	0,61 %	
19	Groothuizen, S.J. (Jos) (m)	150	2,62 %	
20	Kat, A.A. (Abdil) (m)	41	0,72 %	
21	Bosch, W.J. (Wouter) (m)	62	1,08 %	
22	Stam, D.R. (Euss) (m)	27	0,47 %	
23	Bootsma, T. (Tamara) (v)	62	1,08 %	
24	Fortes y Rodriguez, J.M. (José) (m)	229	4,00 %	
25	van Zanten, J. (Jeffrey) (m)	52	0,91 %	
26	Kerkmeer, T.C. (Tine) (v)	14	0,24 %	
27	van den Haak, J. (Joke) (v)	19	0,33 %	
28	Bokhove, W. (Wilma) (v)	18	0,31 %	
29	Brons, J.J.A. (Jaap) (m)	21	0,37 %	
30	Bijl, B. (Ben) (m)	365	6,38 %	Ja

Uitslaggegevens 3 Christen Democratisch Appèl (CDA)

Nr	Naam	Aantal stemmen	Percentage	Gekozen
1	Binnendijk, S.H.	2.932	67,87 %	Ja
2	Adriaanse, H.	187	4,33 %	Ja
3	Nagengast, J.P.	113	2,62 %	Ja
4	van den Brakel-Visser, Y.	332	7,69 %	Ja
5	Bilbal, B.	136	3,15 %	
6	de Jong, A.S.L.	60	1,39 %	
7	Dingerdis, A.J.	109	2,52 %	
8	van Reeuwijk, G.	23	0,53 %	
9	Oudejans, M.J.	181	4,19 %	
10	Özçelik, A.	70	1,62 %	
11	Hoekstra-Ros, E.E.M.	39	0,90 %	
12	Vleugel, F.H.M.	33	0,76 %	
13	Wanders, S.	12	0,28 %	
14	Koning, N.A.	20	0,46 %	
15	Visser, M.	17	0,39 %	
16	Polle, R.M.	20	0,46 %	
17	de Graaf, H.R.	18	0,42 %	
18	Postma, J.G.	18	0,42 %	

Uitslaggegevens 4 VVD

Nr	Naam	Aantal stemmen	Percentage	Gekozen
1	Epskamp, A.J. (Arie) (m)	2.303	52,97 %	Ja
2	den Dulk-Winder, S.C.G.M. (Suzanne) (v)	758	17,43 %	Ja
3	de Bont, J.C. (Yolande) (v)	287	6,60 %	Ja
4	Sinot, P.R. (Patrick) (m)	100	2,30 %	Ja
5	Heerema, R.J. (Rudmer) (m)	253	5,82 %	
6	Heusij, B.M. (Bob) (m)	182	4,19 %	
7	Efdé, J.P.J. (Jean-Paul) (m)	28	0,64 %	
8	Tanger, H.J.F. (Hans) (m)	33	0,76 %	
9	Visser, P. (Peter) (m)	83	1,91 %	
10	Kensmil, J.A.L. (Joan) (v)	90	2,07 %	
11	van Luin, B. (Ben) (m)	36	0,83 %	
12	Zijp-Keuning, F.J. (Florie) (v)	37	0,85 %	
13	Zelsmann, R.P. (Rob) (m)	24	0,55 %	
14	Klaver, P.B. (Peter) (m)	43	0,99 %	
15	Schoehuijs-de Vries, T.A.C. (Truus) (v)	91	2,09 %	

Uitslaggegevens 5 Leefbaar Alkmaar

Nr	Naam	Aantal stemmen	Percentage	Gekozen
1	Bolte, M.N. (Maya) (v)	1.622	64,96 %	Ja
2	Verboom, H.J. (Henk-Jan) (m)	119	4,77 %	Ja
3	Mermer, Y. (Yusuf) (m)	151	6,05 %	
4	Heijstra, R.S. (Renate) (v)	133	5,33 %	
5	Peijs, R. (Rob) (m)	49	1,96 %	
6	Meuwese, G.J.M. (Gerard) (m)	23	0,92 %	
7	Dijkstra, R. (Rob) (m)	33	1,32 %	
8	Jacobs, M. (Marlies) (v)	41	1,64 %	
9	de Goede, P.F. (Peter) (m)	37	1,48 %	
10	de Vries, J.N. (Jan) (m)	35	1,40 %	
11	van der Linden, M.L.M. (Marlo) (v)	16	0,64 %	
12	Dijkstra, E. (Eva) (v)	28	1,12 %	
13	de Munk, A.M. (Astrid) (v)	16	0,64 %	
14	den Dekker, C. (Cor) (m)	9	0,36 %	
15	Huijs, A.M.M. (Annie) (v)	11	0,44 %	
16	den Boer, L. (Leen) (m)	11	0,44 %	
17	van Bakel, H.M. (Riet) (v)	12	0,48 %	
18	Groot, P.A.M. (Peter) (m)	151	6,05 %	

Uitslaggegevens 6 GROENLINKS

Nr	Naam	Aantal stemmen	Percentage	Gekozen
1	van Veen, W.A.J. (Wim)	1.509	47,44 %	Ja
2	van der Veen, F. (Feiko)	130	4,09 %	Ja
3	Diktas-Noorderveen, R.F. (Rosina)	929	29,20 %	Ja
4	Braamse, M. (Marius)	97	3,05 %	
5	van Os, D.J.A.M. (Daan)	33	1,04 %	
6	Pierot, T.D. (Tatiana)	122	3,84 %	
7	Visser, P.W. (Wim)	25	0,79 %	
8	Kwadijk, C.J.P. (Kees)	40	1,26 %	
9	Deurwaarder, E.P. (Ewout)	14	0,44 %	
10	Kwadijk, S. (Sanneke)	69	2,17 %	
11	Nijborg, L. (Lucy)	25	0,79 %	
12	Pieterse, M.E. (Marlies)	29	0,91 %	
13	Roodbergen, J. (Jitske)	41	1,29 %	
14	Stoop, W.B. (Wim-Bart)	16	0,50 %	
15	van Zweeden, M.J. (Mart)	31	0,97 %	
16	Breed, C.M.M. (Corrie)	25	0,79 %	
17	Bozelie, B.A. (Bart)	13	0,41 %	
18	Wiersma, C. (Kees)	33	1,04 %	

Uitslaggegevens 7 SP (Socialistische Partij)

Nr	Naam	Aantal stemmen	Percentage	Gekozen
1	Delahajj, M.L.M. (Matt) (m)	2.533	44,96 %	Ja
2	Hamberg, M. (Mirjam) (v)	1.541	27,35 %	Ja
3	Sikkens, J. (Jaap) (m)	182	3,23 %	Ja
4	Ezhar, M. (Mohamed) (m)	369	6,55 %	Ja
5	karahan, Ü. (Ülfet) (v)	175	3,11 %	Ja
6	Zeilemaker, F. (Folkert) (m)	154	2,73 %	
7	van Schaik, J. (Jan) (m)	148	2,63 %	
8	Pieterse, R. (Ruby) (v)	52	0,92 %	
9	van Vloten, P.T.M. (Maria) (v)	95	1,69 %	
10	Arents, M.N. (Ria) (v)	34	0,60 %	
11	van Leeuwen, E.A.M. (Eduard) (m)	36	0,64 %	
12	Mulder, N. (Nellie) (v)	42	0,75 %	
13	Wolvetang-Heijger, R. (Rita) (v)	37	0,66 %	
14	Kilian, M.R. (Mark) (m)	23	0,41 %	
15	Dekker, R.B. (Robbie) (m)	35	0,62 %	
16	Thepen, I.M. (Irene) (v)	12	0,21 %	
17	Stevens, W.W.J. (Willem Jan) (m)	9	0,16 %	
18	Ausma, M. (Martha) (v)	8	0,14 %	
19	Barrera, S.A. (Samuel) (m)	25	0,44 %	
20	Kwadijk-van Langen, A.M.J.C. (Anna Marie) (v)	30	0,53 %	
21	Bosman, K.B. (Kurt) (m)	15	0,27 %	
22	Walter, P.L.M.J. (Patricia) (v)	24	0,43 %	
23	Borsboom, J.G.W. (Jeroen) (m)	55	0,98 %	

Uitslaggegevens 8 Democraten 66 (D66)

Nr	Naam	Aantal stemmen	Percentage	Gekozen
1	Alsemgeest, N.M.C. (Nico) (m)	541	55,20 %	Ja
2	Ivangh, R.R. (Richard) (m)	53	5,41 %	
3	Konijn-Vermaas, E.C. (Elly) (v)	228	23,27 %	
4	Kroon-van Duijn, S.M. (Stephanie) (v)	73	7,45 %	
5	Elkhuizen-van der Veer, A.J. (Adri) (v)	13	1,33 %	
6	Tuin, E. (Erwin) (m)	22	2,24 %	
7	van der Ham, W.B. (Wim) (m)	14	1,43 %	
8	Leek, A.J. (Adri) (m)	13	1,33 %	
9	Bonfrer, M.W.K. (Theo) (m)	11	1,12 %	
10	Giskes, J.H. (Jan) (m)	12	1,22 %	

Uitslaggegevens 9 Om Alkmaar (OMA)

Nr	Naam	Aantal stemmen	Percentage	Gekozen
1	de Baat, P. (Peter) (m)	566	44,74 %	Ja
2	van Beckhoven, R.C. (Rob) (m)	104	8,22 %	
3	van Stralen, R.E.P. (Richard) (m)	34	2,69 %	
4	Kooij, K. (Karina) (v)	184	14,55 %	
5	Bosch, Y. (Yvonne) (v)	96	7,59 %	
6	Prins, O.E (Owen) (m)	33	2,61 %	
7	Stam, C. (Cees) (m)	53	4,19 %	
8	Binnendijk, V. (Varun) (m)	18	1,42 %	
9	Groeneveld, L.C. (Corry) (v)	26	2,06 %	
10	Konijn, P.A. (Peter) (m)	57	4,51 %	
11	Koning, R.A.J. (Rob) (m)	17	1,34 %	
12	Swart, S.E. (Sandra) (v)	37	2,92 %	
13	Hendriks, J.H. (Jan) (m)	7	0,55 %	
14	Lakeman, M. (Martin) (m)	9	0,71 %	
15	van Brenk, G.W. (Gerrit) (m)	24	1,90 %	

Uitslaggegevens 10 ChristenUnie

Nr	Naam	Aantal stemmen	Percentage	Gekozen
1	Jongsma, G. P. (Geert) (m)	592	60,72 %	Ja
2	Scheepstra, D. (Dick) (m)	18	1,85 %	
3	van 't Zand, J.W. (Hans) (m)	138	14,15 %	
4	Lieffijn-van der Ploeg, B. (Berthe) (v)	91	9,33 %	
5	Klok, J.H. (Erik) (m)	7	0,72 %	
6	Delhaas, R.J. (Rein) (m)	26	2,67 %	
7	van Veelen, K.D. (Dick) (m)	12	1,23 %	
8	Korf-Janze, A. (Anneke) (v)	23	2,36 %	
9	Terlouw, N.T. (Theo) (m)	2	0,21 %	
10	van de Leijgraaf, E.A.H. (Ed) (m)	18	1,85 %	
11	de Waard, J.W. (Jeanette) (v)	28	2,87 %	
12	Schutten, G. (Gerhard) (m)	2	0,21 %	
13	Eilander, H. (Henk) (m)	12	1,23 %	
14	Steller, W. (Wim) (m)	6	0,62 %	

Uitslaggegevens 11 Lijst Wijkhuizen

Nr	Naam	Aantal stemmen	Percentage	Gekozen
1	Wijkhuizen, M.J. (Jupp) (m)	99	72,26 %	
2	Jonkhart, M.S.J. (Mario) (m)	14	10,22 %	
3	Möring, C.M.G. (Carla) (v)	24	17,52 %	

Verkiezingsuitslagen op wijkniveau

Wijk	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)		Onafhankelijke Partij Alkmaar (OPA)		Christen Democratisch Appèl (CDA)		VVD	
	Aantal stemmen:	Percentage:	Aantal stemmen:	Percentage:	Aantal stemmen:	Percentage:	Aantal stemmen:	Percentage:
Zuid	1583	24,13%	1035	15,78%	1030	15,70%	801	12,21%
Oudorp	1437	25,75%	807	14,46%	786	14,09%	638	11,43%
Overdie	1076	38,90%	315	11,39%	281	10,16%	126	4,56%
West	1328	25,45%	728	13,95%	684	13,11%	676	12,96%
Huiswrd	1290	29,08%	658	14,83%	388	8,75%	408	9,20%
De Mare	2061	30,83%	912	13,64%	533	7,97%	582	8,70%
Dlmr/Kdk	1584	28,56%	610	11,00%	398	7,18%	739	13,32%
Centrum	691	20,83%	659	19,86%	220	6,63%	378	11,39%
Totaal	11050	27,55%	5724	14,27%	4320	10,77%	4348	10,84%

Wijk	Leefbaar Alkmaar		GROENLINKS		SP (Socialistische Partij)		Democraten 66 (D66)	
	Aantal stemmen:	Percentage:	Aantal stemmen:	Percentage:	Aantal stemmen:	Percentage:	Aantal stemmen:	Percentage:
Zuid	339	5,17%	536	8,17%	784	11,95%	174	2,65%
Oudorp	531	9,52%	374	6,70%	616	11,04%	93	1,67%
Overdie	170	6,15%	104	3,76%	520	18,80%	23	0,83%
West	414	7,93%	430	8,24%	612	11,73%	105	2,01%
Huiswrd	206	4,64%	355	8,00%	703	15,85%	134	3,02%
De Mare	399	5,97%	571	8,54%	998	14,93%	198	2,96%
Dlmr/Kdk	307	5,53%	424	7,64%	797	14,37%	145	2,61%
Centrum	131	3,95%	387	11,66%	604	18,20%	108	3,25%
Totaal	2497	6,23%	3181	7,93%	5634	14,05%	980	2,44%

Wijk	Om Alkmaar (OMA)		ChristenUnie		lijst Wijkhuizen		totaal	
	Aantal stemmen:	Percentage:	Aantal stemmen:	Percentage:	Aantal stemmen:	Percentage:	Aantal stemmen:	Percentage:
Zuid	174	2,65%	96	1,46%	8	0,12%	6560	100,00%
Oudorp	139	2,49%	139	2,49%	20	0,36%	5580	100,00%
Overdie	95	3,43%	40	1,45%	16	0,58%	2766	100,00%
West	90	1,72%	137	2,63%	14	0,27%	5218	100,00%
Huiswrd	112	2,52%	158	3,56%	24	0,54%	4436	100,00%
De Mare	210	3,14%	200	2,99%	22	0,33%	6686	100,00%
Dlmr/Kdk	361	6,51%	167	3,01%	15	0,27%	5547	100,00%
Centrum	84	2,53%	38	1,15%	18	0,54%	3318	100,00%
Totaal	1265	3,15%	975	2,43%	137	0,34%	40111	100,00%

NB In bovenstaande overzichten zijn de stemdistricten gehergroepeerd naar de acht Alkmaarse wijken. Men bedenke hierbij dat de grenzen van de stemdistricten, met name in Alkmaar Noord, vaak niet geheel samenvallen met de grenzen van de acht Alkmaarse wijken. Mede hierdoor én door steekproeffouten (er is hier sprake van veel zeer kleine subpopulaties!) kunnen er afwijkingen voorkomen tussen de resultaten uit het omnibusonderzoek 2006 (zie blz. 26) en de werkelijke verkiezingsuitslagen.

Voor meer statistische gegevens over de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen 2006 in Alkmaar, zie <http://www.alkmaar.nl/gemeente/actueel/verkiezingen/gemraad06/>